

แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ขององค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน

อำเภอพานา จังหวัดอำนาจเจริญ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ สภาทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	๑
ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองท้องถิ่น	๒๐
ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ	๗๑
ส่วนที่ ๔ การติดตามและประเมินผล	๓๑๘
ภาคผนวก	

คำนำ

กระทรวงมหาดไทยได้ชักชวนแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แจกตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๗ โดยให้มีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals; SDGs) โดยในการจัดทำ ประชาคมท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามเค้าโครงการพัฒนาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วน ราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็น การ พัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

เพื่อให้การดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว องค์กรบริหารส่วนตำบลจางานลาน จึงได้ ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายประจำปี และพร้อมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติและสามารถใช้ในการประสานแผนการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามนโยบายที่คณะผู้บริหารหวังที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในท้องถิ่น

องค์กรบริหารส่วนตำบลจางานลาน จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ขององค์กรบริหารส่วนตำบลจางานลาน ฉบับนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล จางานลาน ที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงต่อไป

องค์กรบริหารส่วนตำบลจางานลาน

ส่วนที่ ๑

แผนพัฒนาท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูล พื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือตำบล

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ตั้งอยู่ที่เลขที่ ๙๙ หมู่ ๕ ตำบลจานลาน อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ ๓๗๑๘๐ โทรศัพท์ ๐๔๕-๕๒๕๙๖๙ ตำบลจานลาน เป็นตำบล ๑ ใน ๔ ตำบลของอำเภอพนา ซึ่งปัจจุบันแยกการปกครองออกเป็น ๑๘ หมู่บ้าน และได้ยกฐานะจากสภาตำบลจานลาน เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ตำบลจานลาน มีอาณาเขตพื้นที่อยู่ติดกันท้องถิ่นใกล้เคียง และจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนา และองค์การบริหารส่วนตำบลนาสะไม อำเภอตรการพิซผล จังหวัดอุบลราชธานี
ทิศตะวันออก	ติดเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาสะไม องค์การบริหารส่วนตำบลขามเปี้ย และองค์การบริหารส่วนตำบลไหล่ทุ่ง อำเภอตรการพิซผล จังหวัดอุบลราชธานี
ทิศใต้	ติดเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองช้างใหญ่ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี และองค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง อำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี
ทิศตะวันตก	ติดเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ขี อำเภอลืออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ และเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองช้างใหญ่ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี

โดยตำบลจานลาน ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอพนา อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอพนา ห่างจากตัวอำเภอรยะทาง ๘.๒ กิโลเมตร ตำบลจานลาน เนื้อที่ประมาณ ๕๒,๕๐๐ ไร่ หรือ ๘๔ ตารางกิโลเมตร (๖๒๕ ไร่ เท่ากับ ๑ ตารางกิโลเมตร) เป็นตำบลที่ใหญ่ที่สุดของอำเภอพนา โดยมีพื้นที่แยกเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่ที่ ๑ บ้านจานลาน
- หมู่ที่ ๒ บ้านโนนหวาง
- หมู่ที่ ๓ บ้านสร้อย
- หมู่ที่ ๔ บ้านฝั่ง
- หมู่ที่ ๕ บ้านดอนแดง
- หมู่ที่ ๖ บ้านอุมยาง
- หมู่ที่ ๗ บ้านศรีคุณ
- หมู่ที่ ๘ บ้านนาแวง

- หมู่ที่ ๙ บ้านจานลาน
หมู่ที่ ๑๐ บ้านสร้อย
หมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองตั้ง
หมู่ที่ ๑๒ บ้านจานลาน
หมู่ที่ ๑๓ บ้านนาโนน
หมู่ที่ ๑๔ บ้านโนนกง
หมู่ที่ ๑๕ บ้านหนองหัวลิง
หมู่ที่ ๑๖ บ้านน้อยหม้อทอง
หมู่ที่ ๑๗ บ้านหนองศาลา
หมู่ที่ ๑๘ บ้านสร้อย

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยรวมจะเป็นที่ดอนและที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำกรเกษตรและเป็นที่อยู่อาศัย มีลำห้วยสายหลักไหลผ่าน ๗ สาย คือ ลำเชบก ลำห้วยไร่ ลำห้วยตาเทียว ลำห้วยบ้าน ลำห้วยคำหวาย ลำห้วยบุญทัน และห้วยยาง

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศมีลักษณะร้อนชื้น อากาศเปลี่ยนแปลงไปตามฤดู ซึ่งมี ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนและแห้งแล้ง แต่บางครั้งอาจมีอากาศเย็น บางครั้งเกิดพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนทุกปี เรียกว่า “พายุฤดูร้อน”

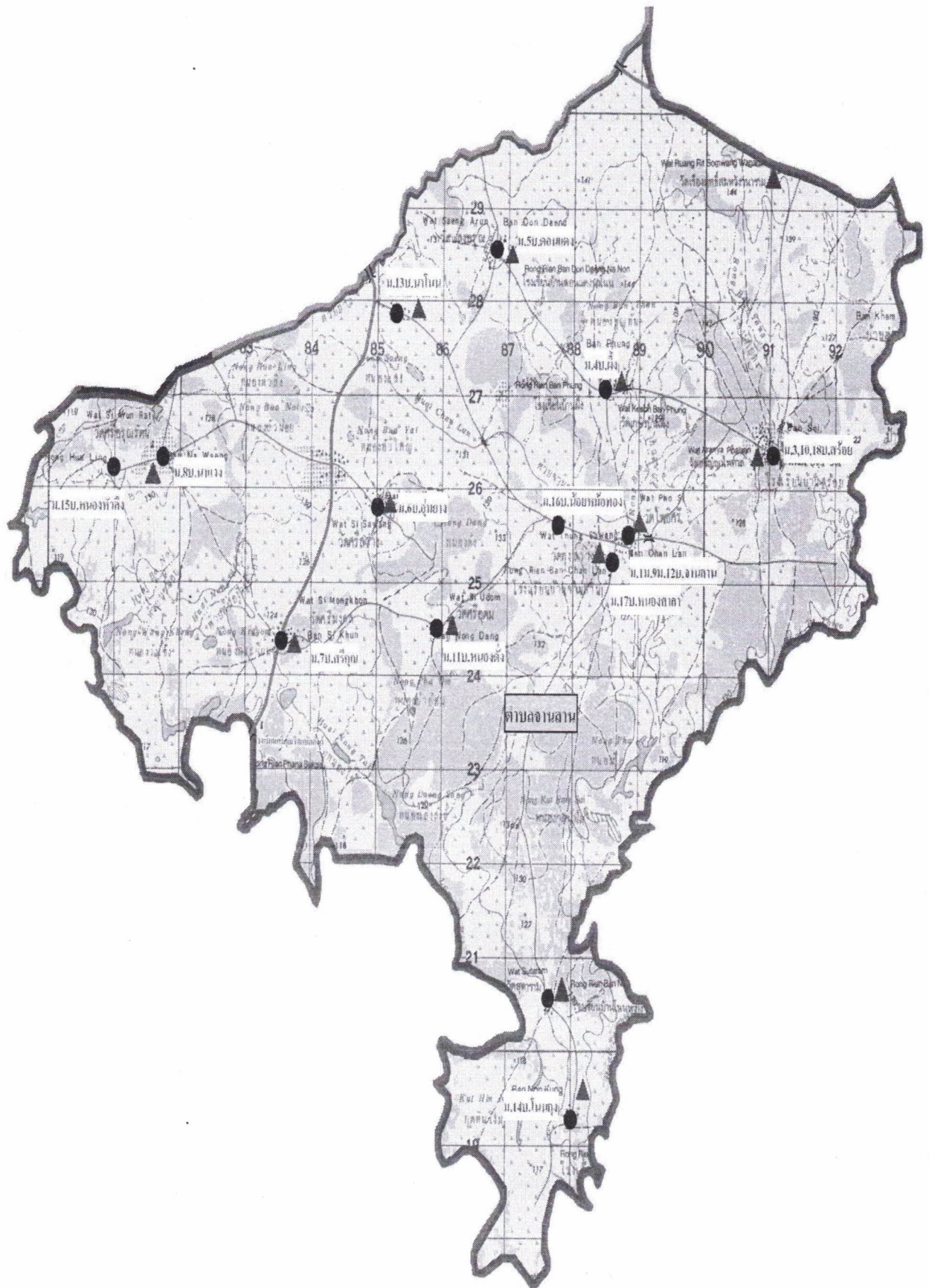
ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ฝนตกมากในช่วงเดือนพฤษภาคม – เดือนตุลาคม แต่อาจเกิด “ฝนทิ้งช่วง” ซึ่งอาจนานประมาณ ๑ – ๒ สัปดาห์หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรงและมีฝนน้อย นานนับเดือน ในเดือนกรกฎาคม แต่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ไม่เคยเกิดอุทกภัยรุนแรง

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยในช่วงกลางเดือนตุลาคมจะมีอากาศเย็นลงนานราว ๑-๒ สัปดาห์ เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว อากาศแปรปรวนไม่แน่นอน หรืออาจยังมีฝนฟ้าคะนอง

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะของดินในพื้นที่เป็นดินร่วนปนทราย ดินเหนียว และดินลูกรัง เป็นพื้นที่ราบเหมาะแก่การทำกรเกษตร เพาะปลูกข้าวและเลี้ยงสัตว์

แผนที่ตำบลจันทาน

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

ประวัติความเป็นมา...

ตำบลจานลาน มีผู้ก่อตั้งตำบลจานลานมาจากบุคคล ๒ กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ ๑ มาจากบ้านจันตา อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มที่ ๒ มาจากบ้านตำแยหนองซอน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี

หัวหน้าทั้งสองกลุ่มนี้ เห็นว่าถิ่นฐานบ้านเดิมอึดคัดขัดสน จึงชักชวนสมัครพรรคพวกและเพื่อน

บ้านใกล้เคียงเดินทางมุ่งหน้ามาทางทิศเหนือ เพื่อจะตั้งถิ่นฐานที่ทำมาหากินแห่งใหม่ เพื่อเป็นการแสวงโชค ทั้ง ๒ กลุ่ม เดินทางรอนแรมมาหลายคืน ได้เดินทางมาถึงบริเวณแห่งหนึ่งที่มีน้ำซับขึ้นบริเวณรอบๆ บริเวณนั้น และเต็มไปด้วยไผ่ลาน (ไม้จำพวกตาล) เป็นพื้นที่กว้างขวาง เหมาะที่จะทำการเพาะปลูกและเป็นทำเลที่ดี สำหรับการเลี้ยงสัตว์ ทั้งยังเหมาะที่จะตั้งถิ่นฐาน ณ ที่นั้น และให้ขนานนามว่า “บ้านจานลาน” ตามความนิยมของพระภิกษุ ซึ่งนิยมนำเอาไผ่ลานมาเขียนหนังสือ (โดยวิธีจานลานด้วยเหล็กแหลม)

๒.๑ เขตการปกครอง

เขตการปกครองของอำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ ได้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ขึ้นโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ และตามประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๓ ตอนพิเศษ ๕๒ ง ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๑๘ หมู่บ้าน มีเนื้อที่ประมาณ ๕๒,๕๐๐ ไร่ หรือ ๘๔ ตารางกิโลเมตร (๖๒๕ ไร่เท่ากับ ๑ ตารางกิโลเมตร) ระยะห่างจากตัวจังหวัดอำนาจเจริญ ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร ห่างจากตัวอำเภอพนา ประมาณ ๗ กิโลเมตร

องค์การบริหารส่วนตำบลจานลานแบ่งเขตการปกครองดังนี้

หมู่ที่ ๑ บ้านจานลาน	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายพรทวี บริสุทธิ์
หมู่ที่ ๒ บ้านโนนหวาง	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายประยูร ยืนนาน
หมู่ที่ ๓ บ้านสร้อย	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายวิเชียร เทียมทัศน์
หมู่ที่ ๔ บ้านผึ่ง	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายสุพรรณ พันธุ์จำปา
หมู่ที่ ๕ บ้านดอนแดง	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายบุญเรือง โสภา
หมู่ที่ ๖ บ้านอู่ยาง	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายประดิษฐ์ วรรณสาร
หมู่ที่ ๗ บ้านศรีคุณ	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายชำนาญ อยู่เย็น
หมู่ที่ ๘ บ้านนาแวง	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายวิเชียร สารักษ์
หมู่ที่ ๙ บ้านจานลาน	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายประยูร วรรณสาร
หมู่ที่ ๑๐ บ้านสร้อย	กำนันตำบล คือ นายเจริญ บริสุทธิ์
หมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองดั่ง	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายประถม วรรณสาร
หมู่ที่ ๑๒ บ้านจานลาน	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายธงชัย ทะนงค์
หมู่ที่ ๑๓ บ้านนาโนน	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายปรีชา วรรณสาร
หมู่ที่ ๑๔ บ้านโนนงุง	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายวิจักร มาสา
หมู่ที่ ๑๕ บ้านหนองหัวลิง	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายสุทัศน์ นาคสังข์
หมู่ที่ ๑๖ บ้านน้อยหม้อทอง	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายคำภา เข้าคำ
หมู่ที่ ๑๗ บ้านหนองศาลา	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายบุญมี เทียมทัศน์
หมู่ที่ ๑๘ บ้านสร้อย	ผู้ใหญ่บ้าน คือ นายสมเดช ศรีพรม

๒.๒ การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลจางานลาน มีทั้งหมด ๑๘ หมู่บ้าน ประชาชนให้ความร่วมมือด้านการเลือกตั้งเป็นอย่างดี เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ปัญหาคือการแข่งขันทางการเมืองค่อนข้างสูง มีจุดที่น่าสังเกตคือ มีการย้ายเข้าย้ายออกช่วงที่จะมีการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภา นายกององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะ การคัดเลือกผู้ใหญ่บ้าน การแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ ขอความร่วมมือ ผู้นำ เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบให้ระมัดระวัง สอดส่องพฤติกรรมและให้รายงานอำเภอทราบ การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เกี่ยวกับข้อกฎหมายของการเลือกตั้งที่กระทำได้และทำไม่ได้ให้ประชาชนได้รับทราบ ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้พยายามแก้ไข โดยเรียงจากการประชุมประชาคมท้องถิ่นทุกหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางานลาน ครั่งล่าสุดปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ได้แบ่งเขตการเลือกตั้งนายกององค์การบริหารส่วนตำบลจางานลาน ทั้งเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเป็น ๑ เขตเลือกตั้ง สมาชิกสภาฯ แบ่งออกเป็น ๑๘ เขต ดังนี้

เขตที่ ๑	หมู่ที่ ๑	บ้านจางานลาน
เขตที่ ๒	หมู่ที่ ๒	บ้านโนนหวาง
เขตที่ ๓	หมู่ที่ ๓	บ้านสร้อย
เขตที่ ๔	หมู่ที่ ๔	บ้านผึ่ง
เขตที่ ๕	หมู่ที่ ๕	บ้านดอนแดง
เขตที่ ๖	หมู่ที่ ๖	บ้านอุ่มยาง
เขตที่ ๗	หมู่ที่ ๗	บ้านศรีคุณ
เขตที่ ๘	หมู่ที่ ๘	บ้านนาแวง
เขตที่ ๙	หมู่ที่ ๙	บ้านจางานลาน
เขตที่ ๑๐	หมู่ที่ ๑๐	บ้านสร้อย
เขตที่ ๑๑	หมู่ที่ ๑๑	บ้านหนองดิ่ง
เขตที่ ๑๒	หมู่ที่ ๑๒	บ้านจางานลาน
เขตที่ ๑๓	หมู่ที่ ๑๓	บ้านนาโนน
เขตที่ ๑๔	หมู่ที่ ๑๔	บ้านโนนกง
เขตที่ ๑๕	หมู่ที่ ๑๕	บ้านหนองหัวลิง
เขตที่ ๑๖	หมู่ที่ ๑๖	บ้านน้อยหม้อทอง
เขตที่ ๑๗	หมู่ที่ ๑๗	บ้านหนองศาลา
เขตที่ ๑๘	หมู่ที่ ๑๘	บ้านสร้อย

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจางานลาน ส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมทางการเมืองเสมอมา และยังมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การช่วยเหลืองานขององค์การบริหารส่วนตำบลจางานลาน และเสนอแนะ ในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลจางานลาน ในการดำเนินงานต่างๆ เช่น การประชุมประชาคมในการ จัดแผนพัฒนาตำบลประชุมประชาคมแก้ไขปัญหาความยากจน ฯลฯ

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ข้อมูลเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖)

- จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางานลาน ๖,๔๘๑ คน
- จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางานลาน ๔,๘๘๘ คน

จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น ๖,๔๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๔๒

ปัจจุบันนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน และสมาชิกสภา ฯ มาจากการแต่งตั้งตามคำสั่ง คสช.

รายชื่อคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน

๑. นายอาจ	ทงงค์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน
๒. นายത്യุท	ชินโคตรพงษ์	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน
๓. นายเจริญชัย	มาหา	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน
๔. นางกรศุณา	วริสาร	เลขาฯ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน

รายชื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน

๑. นายประยูร	พงษ์ผา	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน
๒. นางหนอม	พันธ์กว้าง	รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน
๓. นายสุภารัตน์	โสภา	เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน
๔. นายณัฐ	ปราณีวงศ์	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑
๕. นางสาวดวงพร	จันทร์เอก	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑
๖. นายวีระ	ดรอิตวร	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๒
๗. นายจำปี	ศรีสร้อย	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๒
๘. นางเพิ่ม	สุวรรณพรหม	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๓
๙. นายมนตรี	จรรยาเลิศ	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๓
๑๐. นางสมัย	สองสีดา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๔
๑๑. นายทองเขียน	โสภา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๔
๑๒. นายพาหุวัต	ดอกไม้พุ่ม	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๕
๑๓. นายชวลิต	ศรีแก้ว	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๕
๑๔. นายสีนวล	ไม้บุตร	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๖
๑๕. นายสุดใจ	บุชาพันธ์	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๖
๑๖. นายจตุพร	มาสู่	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๗
๑๗. นายชัยยุทธ	ข้าชูสงฆ์	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๘
๑๘. นายันทา	โสภา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๙
๑๙. นายอัมพร	ธิมาทาน	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๐
๒๐. นายปัญญา	สายหมั่น	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๐
๒๑. นายจำเนียร	ทะนงค์	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๑
๒๒. นายเฉลิมชัย	โคตรภักดี	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๑
๒๓. นายอรุณ	ไชยขาว	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๒
๒๔. นายอรุณ	สายหมั่น	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๒
๒๕. นายวิรพงษ์	โพธิ์ศรี	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๓
๒๖. นายลิตร	ปราณีวงศ์	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๓
๒๗. นายสำเนียง	หมุนสิงห์	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๔
๒๘. นายสำรอง	ยีนนาน	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๔
๒๙. นายศราวุธ	บุญรอด	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๕
๓๐. นายไมตรี	ปัตตา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๕
๓๑. นายปัญศรี	มาหา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๖
๓๒. นางดอกจันทร์	สมลา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจางลาน หมู่ ๑๗

๓๓. นายพีรพล เหมมมะ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน หมู่ ๑๘
 ๓๔. นายสนิท กุ่มภิโร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน หมู่ ๑๘

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากรทั้งสิ้น ๘,๖๑๖ คน แยกเป็นชาย ๔,๓๓๙ คน หญิง ๔,๒๗๗ คน
 จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๓,๐๖๑ ครัวเรือน

หมู่ที่	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร		
		ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)
๑	๑๓๗	๑๔๖	๑๔๙	๒๙๕
๒	๙๒	๑๖๐	๑๔๓	๓๐๓
๓	๑๖๙	๒๓๙	๒๑๗	๔๕๖
๔	๒๐๗	๒๘๗	๒๖๙	๕๕๖
๕	๑๕๒	๓๒๙	๒๖๔	๕๙๓
๖	๒๙๑	๔๒๒	๔๔๑	๘๖๓
๗	๒๕๙	๓๕๖	๔๑๐	๗๖๖
๘	๑๐๑	๑๓๓	๑๔๙	๒๘๒
๙	๑๘๖	๒๐๘	๒๑๓	๔๒๑
๑๐	๑๙๗	๒๕๔	๒๕๖	๕๑๐
๑๑	๑๐๙	๑๕๙	๑๓๕	๒๙๔
๑๒	๒๑๗	๒๗๐	๒๘๘	๕๕๘
๑๓	๑๓๔	๒๑๐	๒๐๕	๔๑๕
๑๔	๘๘	๑๖๖	๑๔๖	๓๑๒
๑๕	๗๙	๑๔๒	๑๔๑	๒๘๓
๑๖	๒๐๔	๒๘๐	๒๖๔	๕๔๔
๑๗	๒๓๗	๓๒๗	๓๑๖	๖๔๓
๑๘	๒๐๐	๒๕๑	๒๗๑	๕๒๒
รวม	๓,๐๖๑	๔,๓๓๙	๔,๒๗๗	๘,๖๑๖

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอพนา ณ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ประชากร ขององค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน (ของ พ.ศ. ๒๕๖๔)			
ประชากร	หญิง	ชาย	ช่วงอายุ
จำนวนประชากรเยาวชน	๗๒๔	๗๘๕	อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี
จำนวนประชากร	๒,๗๗๐	๒,๘๕๓	อายุ ๑๘ - ๖๐ ปี
จำนวนประชากรผู้สูงอายุ	๖๙๕	๗๘๑	อายุมากกว่า ๖๐ ปี
รวม	๔,๓๓๓	๔,๒๗๕	ทั้งสิ้น ๘,๖๐๘ คน

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอพนา ณ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรอายุ ๑๕ - ๖๐ ปีเต็ม ร้อยละ ๙๙ อ่าน เขียนภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่ายได้ เด็กอายุ ๖ - ๑๔ ปี ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ หรือเทียบเท่า และที่ไม่ได้เรียนต่อมีงานทำ ร้อยละ ๙๙ ด้านการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ปัญหาคือ ยังไม่สามารถที่จะแข่งขันกับเมืองใหญ่ๆ ได้ การแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลจานลานคือจัดกิจกรรมให้กับเด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การสนับสนุนอาหารเสริมนมและอาหารกลางวันให้กับทางโรงเรียนในเขตพื้นที่

สถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๕ แห่ง ประกอบด้วย

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสร้อย
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ศรี (บ้านจานลาน)
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสว่าง (บ้านอุ่มยาง)
๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดศรีมงคล (บ้านศรีคุณ)
๕. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน

โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๘ แห่ง ประกอบด้วย

๑. โรงเรียนบ้านจานลาน (ขยายโอกาส)
๒. โรงเรียนบ้านสร้อย (ประชารัฐรังสรรค์) (ขยายโอกาส)
๓. โรงเรียนบ้านผึ้ง
๔. โรงเรียนบ้านดอนแดงนาโนน
๕. โรงเรียนบ้านอุ่มยางหนองดั่ง
๖. โรงเรียนบ้านนาแวงหนองหัวลิง
๗. โรงเรียนบ้านโนนหวางโนนกุย
๘. โรงเรียนบ้านศรีคุณ (ครูประชาวิทยา)

โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนศรีคุณวิทยาลดลังก์

สังกัด	ห้องเรียน	สพฐ.	สช.	กรมสามัญ	กรมอาชีวฯ	รวม
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน	-	-	-	-	-	-
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๕	-	-	-	-	๕
ระดับก่อนศึกษา	-	-	-	-	-	-
๑.จำนวนโรงเรียน	-	-	-	-	-	-
๒.จำนวนห้องเรียน	-	-	-	-	-	-
๓.จำนวนนักเรียน	-	-	-	-	-	-
๔.จำนวน ครู อาจารย์	-	-	-	-	-	-
ระดับประถมศึกษา						
๑.จำนวนโรงเรียน	-	๘	-	-	-	๘
๒.จำนวนห้องเรียน	-	๗๕	-	-	-	๗๕
๓.จำนวนนักเรียน	-	๖๑๖	-	-	-	๖๑๖
๔.จำนวน ครู อาจารย์	-	๘๑	-	-	-	๘๑
ระดับมัธยมศึกษา						
๑.จำนวนโรงเรียน	-	-	-	๑	-	๑
๒.จำนวนห้องเรียน	-	-	-	๑๘	-	๑๘
๓.จำนวนนักเรียน	-	-	-	๔๐๘	-	๔๐๘
๔.จำนวน ครู อาจารย์	-	-	-	๓๔	-	๓๔
ระดับอาชีวศึกษา						
๑.จำนวนโรงเรียน	-	-	-	-	-	-
๒.จำนวนห้องเรียน	-	-	-	-	-	-
๓.จำนวนนักเรียน	-	-	-	-	-	-
๔.จำนวน ครู อาจารย์	-	-	-	-	-	-

ที่มาข้อมูลจากกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ข้อมูลวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔

สภาเด็กและเยาวชนตำบลจางานลาน

องค์การบริหารส่วนตำบลจางานลาน ได้จัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนขึ้น จำนวน ๑ แห่ง เพื่อเป็นองค์กรเครือข่ายเชื่อมโยงกลุ่มเด็กและเยาวชนในองค์การบริหารส่วนตำบลจางานลาน ที่มีการดำเนินงานในด้านต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อแสวงหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนภายในองค์การบริหารส่วนตำบลจางานลาน ซึ่งในปัจจุบันนี้สภาเด็กและเยาวชนเป็นองค์กรนิติบุคคล ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยสภาเด็กและเยาวชนมีสำนักงานตั้งอยู่ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลจางานลาน อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ โดยได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการดำเนินการของสภาเด็กและเยาวชน

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรส่วนมากมีสุขภาพที่ดี มีการคัดกรองสุขภาพให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยง โรคที่มักเกิดแก่ประชากรในหมู่บ้าน ได้แก่ โรคความดัน เบาหวาน โรคไข้เลือดออก และโรคอื่นๆ อีกมาก มีสถิติเข้ารับการรักษาพยาบาล ปัญหาคือประชาชนบางรายไม่ยอมไปคัดกรอง หรือตรวจสุขภาพประจำปี การแก้ไขปัญหาคือ องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลจางาน และหน่วยงานสาธารณสุข โรงพยาบาล ได้จัดกิจกรรมร่วมมือกันรณรงค์ให้หมู่บ้าน เห็นความสำคัญในเรื่องนี้ซึ่งก็ได้ผล ในระดับหนึ่ง ประชาชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่ต้องเป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี สำหรับเด็กแรกเกิด - ๖ ปี ผู้ปกครองสามารถเลี้ยงดูตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน บางครัวเรือนไม่ได้กินอาหารที่ถูกสุขลักษณะ การชื้อยาเพื่อบำบัดอาการเจ็บป่วยที่ไม่เหมาะสม การออกกำลังกายยังไม่สม่ำเสมอ และประชากรส่วนมากไม่ได้รับการตรวจสุขภาพ ปัญหาเหล่านี้้องค์การบริหารส่วนตำบลจางานพยายามอย่างยิ่ง ที่จะแก้ไข โดยร่วมมือกับโรงพยาบาล สาธารณสุข จัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาคือ

๑. โรงพยาบาลในเขตพื้นที่

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๒ แห่ง
 - ๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจางาน
 - ๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านอู่เมียง

๒. ศูนย์บริการสาธารณสุข

- คลินิกชุมชน จำนวน ๑ แห่ง
 - คลินิกชุมชนอบอุ่นบ้านสร้อย หมู่ ๑๐

๓. คลินิกเอกชน (ไม่มี)

๔. ศูนย์บริการแพทย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานพยาบาลทุกแห่ง ทุกสังกัดในเขตพื้นที่

- แพทย์แผนไทย จำนวน ๑ คน
- ทันตภิบาล จำนวน ๑ คน
- พยาบาล จำนวน ๔ คน
- เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน ๑ คน
- นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน ๒ คน
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน ๑๙๒ คน

๕. ระบบการแพทย์ฉุกเฉิน (กู้ชีพ - กู้ภัย) จำนวน ๒ แห่ง

๖. สาเหตุการเจ็บป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และศูนย์บริการสาธารณสุขทุกแห่ง

- อุบัติเหตุ ๑๒๐ ราย/ปี
- สาเหตุอื่น ๕,๒๐๐ ราย/ปี

๗. ประเภทการเจ็บป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และศูนย์บริการสาธารณสุขทุกแห่ง

- ก. โรคความดันโลหิตสูง
- ข. โรคไขมันในเลือดสูง
- ค. โรคเบาหวาน
- ง. ปวดกล้ามเนื้อ
- จ. โรคไข้หวัด
- ฉ. โรคคออักเสบเฉียบพลัน
- ช. อาการผื่นแพ้
- ซ. ไอ
- ณ. โรคกระเพาะอักเสบ

๔.๓ อาชญากรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่มีเหตุการณ์ลักขโมยทรัพย์สินประชาชน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ก็ได้ดำเนินการป้องกันการเกิดเหตุดังกล่าว จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาคือจากข้อมูลที่สำรวจพบว่ามี การป้องกันอุบัติเหตุ อาชญากรรม วิธีการแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ได้ติดตั้งกล้องวงจรปิด ในบริเวณจุดเสี่ยงภายในพื้นที่ เรียบบร้อยแล้ว รวมทั้งได้ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการ ในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน แต่ปัญหาที่พบเป็นประจำคือการทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่นโดยเฉพาะในสถานที่จัดงานดนตรี งานมหรสพ เป็นปัญหาที่ชุมชนได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก การแก้ไขปัญหา คือการแจ้งเตือนให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานของตน ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลกระทบ ผลเสียหาย และโทษที่ได้รับจากการเกิดเหตุทะเลาะวิวาท การขอความร่วมมือไปยังผู้นำ การขอคำสั่งจาก ตำรวจ ผู้นำ อปพร. เพื่อระงับเหตุไม่ให้เกิดความรุนแรง แต่จะไม่ให้เกิดขึ้นเลยยังเป็นปัญหาที่ปัจจุบันไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ ทั้งที่มีการร่วมมือกันหลายฝ่าย เป็นเรื่องที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องหาวิธีที่จะแก้ไขปัญหให้กับประชาชนต่อไปตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้ และองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน มีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ทั้งหมด ๑๔๕ คน

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน จากการที่ทางสถานีตำรวจภูธรพนา ได้แจ้งให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ทราบนั้นพบว่าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน มีผู้ที่ติดยาเสพติดแต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าน้อย และยังไม่พบผู้ค้า เหตุผลก็เนื่องมาจากว่าได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำประชาชน หน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน สามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ก็ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

- (๑) ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
- (๒) รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
- (๓) ประสานการทำบัตรผู้พิการ
- (๔) ดำเนินโครงการการจ้างนักเรียน/นักศึกษาทำงานช่วงปิดภาคเรียน
- (๕) ดำเนินการโครงการฝึกอบรมทักษะอาชีพให้กับประชาชนทั่วไป
- (๖) ดำเนินโครงการสงเคราะห์ครอบครัวผู้ยากไร้ที่ตกเกณฑ์ จปฐ.
- (๗) ดำเนินโครงการสร้างและซ่อมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ รายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
- (๘) ประสานหน่วยงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ฯ หรือที่เกี่ยวข้องขอรับสนับสนุนเงินสงเคราะห์ในการเลี้ยงชีพให้ผู้ยากจน ผู้ด้อยโอกาส

ข้อมูลเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์ต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน

- ผู้มีสิทธิ์ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	จำนวน ๑,๔๔๔ ราย
- ผู้มีสิทธิ์ได้รับเบี้ยยังชีพผู้พิการ	จำนวน ๓๒๕ ราย
- ผู้มีสิทธิ์ได้รับเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์	จำนวน ๑๙ ราย

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ไม่มี บขส. แต่มีเส้นทางคมนาคม มีถนนลาดยางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๙๔ เป็นเส้นทางหลักในการคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอพนา อำเภอม่วงสามสิบ และชุมชนใกล้เคียง สำหรับภายในตำบลจานลาน มีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๒๑ โดยหมู่ที่ ๑, ๙, ๑๒, ๑๓ และ หมู่ ๑๗ สาย อจ.๓๐๖๒ โดยผ่านหมู่บ้านหมู่ที่ ๓, ๔, ๕, ๑๐, ๑๘ สาย อจ.๔๐๐๔ โดยผ่านหมู่บ้าน หมู่ที่ ๖, ๑๑ สาย อจ.๕๐๒๑ โดยผ่านหมู่ที่ ๒, ๑๔ สาย ทล. ๒๐๖๙ ผ่านหมู่บ้าน หมู่ที่ ๗ ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และถนนลูกรังเป็นช่วง ๆ ชุมชนทุกชุมชนมีถนนสายหลักตัดผ่าน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๕.๒ การไฟฟ้า

การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ปัญหาคือไฟฟ้าส่องสว่างทางหรือที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่ที่มีความต้องการให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างนั้นยังไม่เป็นที่สาธารณะ องค์การบริหารส่วนตำบลจึงไม่สามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกับถนน การแก้ปัญหาคือ ประสานความร่วมมือกันในหลายๆ ฝ่าย เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และวิธีการที่จะดำเนินการแก้ไขอย่างไร ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ตั้งงบประมาณในส่วนนี้ไว้แล้ว และได้แจ้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงเหตุผลเพื่อที่จะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน

๕.๓ การประปา

การประปาขององค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ไม่มีกิจการประปาแต่ละหมู่บ้านได้บริหารจัดการเอง และทุกหมู่บ้านสามารถให้บริการได้ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แต่จะมีปัญหาคือบางหมู่บ้านที่เกิดปัญหาภัยแล้ง และระบบประปาหมู่บ้านชำรุด บางหมู่บ้านระบบประปายังไม่ทั่วถึง ซึ่งบางหมู่บ้านก็ได้มีการขยายครัวเรือนออกไปอีก ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ได้แก้ไขปัญหาโดยการขยายเขตระบบประปาหมู่บ้านให้ และสามารถแก้ไขปัญหาให้ประชาชนได้ องค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้้นำ

โครงการเกี่ยวกับพัฒนาแหล่งน้ำบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อที่จะพิจารณาดำเนินการในปีต่อไป เมื่อมีงบประมาณและความจำเป็นก็สามารถดำเนินโครงการได้ต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนต่อไป แหล่งน้ำดิบที่ใช้ผลิตน้ำประปาได้จาก สระน้ำหนองใหญ่ แหล่งน้ำผิวดิน

๕.๔ โทรศัพท์

ปัจจุบันในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ไม่มีโทรศัพท์สาธารณะ เนื่องจากประชาชนได้นิยมใช้โทรศัพท์ส่วนบุคคลแทน ซึ่งสามารถติดต่อสื่อสารได้รวดเร็ว และสามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ มีเครือข่ายครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด โดยผู้ให้บริการได้แก่ บริษัท TOT AIS DTAC และ TRUE สำหรับสถานที่ราชการ ยังคงใช้ระบบโทรศัพท์พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร ใช้อยู่

๕.๕ ไปรษณีย์/การสื่อสาร/การขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ไม่มีไปรษณีย์ แต่มีบริการไปรษณีย์จากไปรษณีย์ประจำอำเภอ ซึ่งมี จำนวน ๑ แห่ง ให้บริการ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ในวันจันทร์ - เสาร์ (วันเสาร์ครึ่งวัน) หยุดวันอาทิตย์

- มีหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านมีครบทั้ง ๑๘ หมู่บ้าน
- มีบริการให้ใช้อินเทอร์เน็ตฟรี ที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน และระบบ

อินเทอร์เน็ตประชารัฐในหมู่บ้าน

- องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน มีวัสดุ ครุภัณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่ แต่ก็มีบางรายการที่ยังขาดแคลนเนื่องจากมีงบประมาณไม่เพียงพอ วัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ นั้นมีไว้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ในการดำเนินภารกิจบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนเท่านั้น แต่หากประชาชนเดือดร้อน หรือหน่วยงานอื่นเดือดร้อน ก็สามารถมายืมใช้ได้

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีกิจกรรมการเกษตรที่สำคัญ เช่น

๑. ข้าวมะลิ ๑๐๕	จำนวน	๒,๐๖๐ ราย	จำนวน	๒๔,๕๐๗ ไร่
๒. ข้าว กข ๖	จำนวน	๙๕๘ ราย	จำนวน	๕,๔๙๑ ไร่
๓. ยางพารา	จำนวน	๓๑ ราย	จำนวน	๓๐๕ ไร่
๔. ปาล์มน้ำมัน	จำนวน	๘ ราย	จำนวน	๔๘ ไร่
๕. มันสำปะหลัง	จำนวน	๑๒ ราย	จำนวน	๗๒ ไร่
๖. พริก	จำนวน	๑๖๐ ราย	จำนวน	๑๖๐ ไร่

ที่มาข้อมูลจากสำนักงานเกษตรอำเภอพนา ข้อมูลจากการขึ้นทะเบียน ประจำปี ๒๕๖๓

๖.๒ การประมง

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ไม่มีการประมง เป็นการจับปลาตามธรรมชาติในบริเวณในครัวเรือนตามฤดูกาลเท่านั้น

๖.๓ การปศุสัตว์

การปศุสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน เป็นการประกอบกิจการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น

๑. เลี้ยงโคเนื้อ	จำนวน	๓๐๙	ครัวเรือน
๒. เลี้ยงกระบือ	จำนวน	๑๓๑	ครัวเรือน
๓. เลี้ยงหมู	จำนวน	๒๒	ครัวเรือน
๔. เลี้ยงไก่	จำนวน	๑,๐๙๒	ครัวเรือน
๕. เลี้ยงเป็ด	จำนวน	๖๘	ครัวเรือน
๖. เลี้ยงแพะ	จำนวน	๓	ครัวเรือน

ที่มาข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอพนา

๖.๔ การบริการ

การให้บริการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน จะเป็นลักษณะสถานบริการประเภทสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ร้านอาหาร ดังนี้

โรงแรม	-	แห่ง
ร้านอาหาร	๒๖	แห่ง
โรงภาพยนตร์	-	แห่ง
สถานีขนส่ง	-	แห่ง
ปั้มน้ำมัน	๙	แห่ง

ที่มาข้อมูลจากงานจัดเก็บรายได้ กองคลัง

๖.๕ การท่องเที่ยว

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ไม่มีแหล่งท่องเที่ยว แต่ได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในพื้นที่ เช่น การจัดงานประเพณีต่างๆ และส่งเสริมกิจกรรมของวัด

๖.๖ อุตสาหกรรม

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ไม่มีลักษณะโรงงานอุตสาหกรรม ตาม พรบ.โรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่มีการประกอบโรงสีขนาดเล็ก จำนวน ๓๘ แห่ง และมีโรงฆ่าสัตว์ จำนวน ๓ แห่ง

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์

ธนาคาร	-	แห่ง	สถานีบริการน้ำมัน	-	แห่ง
บริษัท	-	แห่ง	ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า	-	แห่ง
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	-	แห่ง	ตลาดสด	-	แห่ง
ร้านค้าต่างๆ	๕๑	แห่ง	โรงฆ่าสัตว์	๓	แห่ง
ซูเปอร์มาเก็ต	-	แห่ง	อู่ซ่อมรถ	๒	แห่ง

องค์กร/กลุ่มอาชีพ

จากการสอบถามข้อมูลกลุ่มอาชีพในเขตพื้นที่ตำบลจานลานกับพัฒนาชุมชนอำเภอพนา ที่ไปจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ทำให้ได้ข้อมูลกลุ่มต่างๆ ในตำบลจานลาน ดังนี้

๑. กลุ่มเพาะเห็ดขอนขาวโนนหวาง
๒. กลุ่มแม่บ้านมัดหมี่ ทอผ้าบ้านฝิ่ง หมู่ ๔
๓. กลุ่มเย็บผ้าหมู่ ๔ ตำบลจานลาน
๔. กลุ่มเลี้ยงโค บ้านดอนแดง
๕. กลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิ หมู่ ๖
๖. กลุ่มเย็บผ้าทอเสื่อกก หมู่ ๖
๗. กลุ่มเลี้ยงโคกระบือ บ้านอุ่มยาง
๘. กลุ่มรณรงค์ไกลบตอฟาง บ้านอุ่มยาง
๙. กลุ่มไกลบตอซังข้าว บ้านศรีคุณ
๑๐. กลุ่มทอเสื่อกก บ้านศรีคุณ
๑๑. กลุ่มเลี้ยงโคบ้านศรีคุณ
๑๒. ธนาคารกระบือ ประจำหมู่บ้านนาแวง
๑๓. กลุ่มปลูกพริกจานลาน หมู่ ๙
๑๔. กลุ่มพัฒนาอาชีพเย็บผ้าชุมชน หมู่ ๙
๑๕. กลุ่มขนมแม่ทองม้วน หมู่ ๙
๑๖. กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านสร้อย หมู่ ๑๐
๑๗. กลุ่มผลิตข้าวชุมชน บ้านสร้อย หมู่ ๑๐
๑๘. กลุ่มเลี้ยงโค-กระบือแม่พันธ์บ้านสร้อย หมู่ ๑๐
๑๙. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตชุมชนตำบลจานลาน
๒๐. กลุ่มไกลบตอซังข้าวโนนา หมู่ ๑๐
๒๑. กลุ่มเลี้ยงโคกระบือบ้านหนองตั้ง
๒๒. กลุ่มสถาบันการเงินชุมชน หมู่ ๑๒
๒๓. กลุ่มเกษตรชุมชน หมู่ที่ ๑๒ ตำบลจานลาน
๒๔. กลุ่มส่งเสริมอนุรักษ์ พันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ม.๑๒

- ๒๕. กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ หมู่ ๑๒
- ๒๖. กลุ่มโนนกงเข้มแข็ง
- ๒๗. กลุ่มโรงสีร่วมใจ หมู่ ๑๖
- ๒๘. กลุ่มสตรีมัดหมี่จ่านาน หมู่ ๑๗
- ๒๙. กลุ่มเพาะเห็ดบ้านหนองศาลา ม.๑๗ ตำบลจ่านาน
- ๓๐. กลุ่มปลูกพริกหนองศาลา
- ๓๑. กลุ่มเย็บผ้าสตรี ม.๑๘

๖.๘ แรงงาน

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีอายุ ๑๕ - ๖๐ ปี อยู่ในกำลังแรงงาน ร้อยละ ๙๕ เมื่อเทียบกับอัตราส่วนกับจังหวัด ร้อยละ ๗๓.๙๙ ซึ่งสูงกว่ามาก แต่ค่าแรงในพื้นที่ต่ำกว่าระดับจังหวัด โดยเฉพาะแรงงานด้านการเกษตร ประชากรอายุระหว่าง ๒๕ - ๕๐ ปี บางส่วนไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ ปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มีโรงงาน อุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัย ปัญหานี้ยังไม่สามารถแก้ไขได้ แรงงานในพื้นที่ส่วนใหญ่จะเน้นการทำเกษตรกรรม เนื่องจากบริบทของพื้นที่เป็นพื้นที่การเกษตร

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

- ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๙.๙๙
 - วัด ๑๑ แห่ง
 - ที่พักสงฆ์/วัดป่า ๖ แห่ง
- ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๐.๐๑

ประเภท	จำนวน	ชื่อวัด/ที่พักสงฆ์/วัดป่า	สถานที่ตั้ง
-วัด	๑๑ แห่ง	๑.วัดโพธิ์ศรี	หมู่ที่ ๙
		๒.วัดเกษร	หมู่ที่ ๔
		๓.วัดแสงอรุณ	หมู่ที่ ๕
		๔.วัดสว่าง	หมู่ที่ ๖
		๕.วัดศรีมงคล	หมู่ที่ ๗
		๖.วัดตรีกุญรัตน	หมู่ที่ ๘
		๗.วัดอรุญไพศาล	หมู่ที่ ๓
		๘.วัดศรีอุดม	หมู่ที่ ๑๑
		๙.วัดทุ่งสว่าง	หมู่ที่ ๑๒
		๑๐.วัดนาโนน	หมู่ที่ ๑๓
		๑๑.วัดสี่แยกเรื่องฤทธิวนาราม	หมู่ที่ ๑๘
-ที่พักสงฆ์/วัดป่า	๖ แห่ง	๑.ที่พักสงฆ์บ้านโนนหวาง	หมู่ที่ ๒
		๒.ที่พักสงฆ์บ้านโนนกง	หมู่ที่ ๑๔
		๓.ที่พักสงฆ์หลวงปู่หลักคำ	หมู่ที่ ๑๒
		๔.ที่พักสงฆ์ดอนป่าช้า	หมู่ที่ ๑๒
		๕.ที่พักสงฆ์บังฉิมवास	หมู่ที่ ๑๕
		๖.ที่พักสงฆ์บ้านดอนแดง	หมู่ที่ ๕

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีวันขึ้นปีใหม่	ประมาณเดือน มกราคม
- แห่ช้างสืบสานประเพณีบุญผะเหวด	ประมาณเดือน เมษายน
- ประเพณีวันสงกรานต์	ประมาณเดือน เมษายน
- ประเพณีบุญบั้งไฟ	ประมาณเดือน มิถุนายน
- ประเพณีลอยกระทง	ประมาณเดือน ตุลาคม พฤศจิกายน
- ประเพณีวันเข้าพรรษา ออกพรรษา	ประมาณเดือน กรกฎาคม ตุลาคม พฤศจิกายน

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ได้อนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การทำเสื่อกก หมู่ที่ ๖ บ้านอุ่มยาง วิธีการเลี้ยงไหมและการทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านสร้อย หมู่ที่ ๑๐ และบ้านจานลาน หมู่ที่ ๑๗ และการรักษาโรคด้วยยาสมุนไพร (ปราษฎ์ชาวบ้าน)

ภาษาถิ่น ส่วนใหญ่พูดภาษาถิ่นอีสาน

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ได้ผลิตของใช้พื้นเมืองไว้ใช้ในครัวเรือนและเป็นของที่ระลึกหรือสินค้า OTOP ของตำบลที่ขึ้นชื่อ ได้แก่ ผ้าไหมมัดหมี่ลายทอมือ ผ้าซิด เสื่อกก

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

น้ำที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน และน้ำดิบจากหนองน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งจะต้องนำมาผ่านกระบวนการของระบบประปา สำหรับน้ำใต้ดินมีปริมาณน้อย ไม่สามารถนำขึ้นมาใช้ ให้พอเพียง และบางแห่งมีรสเค็ม ไม่สามารถใช้อุปโภคและบริโภคได้ และอาศัยน้ำฝน และแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ห้วย สระ น้ำสาธารณะ ที่ชาวบ้านใช้ในการเกษตร และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ลำห้วยมี ๖ สาย ดังนี้

๑. ลำเซบก อยู่ในพื้นที่หมู่ ๒ , ๖ , ๗ , ๑๔ และ หมู่ ๑๕
๒. ลำห้วยไร่ อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑๐ และหมู่ ๑๘
๓. ลำห้วยตาเทียว อยู่ในพื้นที่หมู่ ๙ , ๑๐ และหมู่ ๑๔
๔. ลำห้วยบ้าน อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑ , ๙ และหมู่ ๑๖
๕. ลำห้วยคำหวาย อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑๑
๖. ลำห้วยยาง อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑๓

หนองน้ำ มี ๒๓ สาย ดังนี้

๑. หนองคำประพุด อยู่ในพื้นที่หมู่ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
๒. หนองห้วยบุญทัน อยู่ในพื้นที่หมู่ ๔ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
๓. หนองผักอ่อน อยู่ในพื้นที่หมู่ ๔ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
๔. หนองไผ่ อยู่ในพื้นที่หมู่ ๔ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
๕. หนองตาใกล้ อยู่ในพื้นที่หมู่ ๔ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
๖. หนองปู่ตา บ้านดอนแดง อยู่ในพื้นที่หมู่ ๕ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
๗. หนองน้ำหน้า อบต. อยู่ในพื้นที่หมู่ ๕ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
๘. หนองดง อยู่ในพื้นที่หมู่ ๖ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
๙. หนองบัวใหญ่ อยู่ในพื้นที่หมู่ ๖ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
๑๐. หนองหิน อยู่ในพื้นที่หมู่ ๗ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม

- ๑๑. หนองโดน อยู่ในพื้นที่หมู่ ๗ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
- ๑๒. หนองหอย อยู่ในพื้นที่หมู่ ๗ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
- ๑๓. หนองกระโยม อยู่ในพื้นที่หมู่ ๗ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
- ๑๔. หนองดอนโสก อยู่ในพื้นที่หมู่ ๙ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
- ๑๕. หนองเก็บน้ำชลประทาน อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑๐ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
- ๑๖. หนองหิน อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑๑ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
- ๑๗. หนองคำหวายใหญ่ อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑๑ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
- ๑๘. หนองโคกเซียม อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑๒ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
- ๑๙. หนองสองแมว อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑๒ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
- ๒๐. หนองห้วยยาง อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑๓ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
- ๒๑. หนองบักอ้อ อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑๔ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
- ๒๒. หนองไห อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑๕ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม
- ๒๓. หนองภูหลวง อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑๗ ประชาชนใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม

๘.๒ ป่าไม้

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน จากบริบทของพื้นที่เป็นลักษณะชุมชนกึ่งชนบท ป่าไม้ในพื้นที่เป็นป่าเบญจพรรณ และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ และป่าไม้ในพื้นที่มีดังนี้ คือ ป่าไม้โคกโสกใหญ่ ป่าดอนหมี่ และป่าดอนหมู

๘.๓ ภูเขา

เนื่องจากบริบทในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ไม่มีภูเขา

๘.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ส่วนมากเป็นพื้นที่สำหรับเพาะปลูก ที่อยู่อาศัย ร้านค้า สถานประกอบการ และมีพื้นที่เพียงเล็กน้อยที่เป็นพื้นที่สาธารณะ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้ อากาศที่ไม่มีมลพิษ ปัญหาคือ เนื่องจากว่าพื้นที่บางส่วนเป็นดินเค็ม น้ำใต้ดินเค็ม หรือไม่ก็เป็นน้ำกร่อย ไม่สามารถที่จะนำน้ำจากใต้ดินมาใช้ในการอุปโภค-บริโภคได้ ต้องอาศัยน้ำดิบจากแหล่งอื่น และน้ำฝน น้ำในการเกษตรก็ต้องรอดูฝน มีแหล่งน้ำใช้ในการเกษตรไม่เพียงพอ ปัญหาคือยังไม่สามารถหาแหล่งน้ำ สำหรับการเกษตรได้เพิ่มขึ้น เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นของประชาชน เอกชน ปัญหาด้านขยะ เมื่อชุมชนแออัด ขยะก็มากขึ้น การแก้ไขปัญหา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลจานลาน ได้จัดทำโครงการเพื่อแก้ไขปัญหา ความต้องการให้กับประชาชน เช่น โครงการจัดหาถังขยะเพื่อรองรับขยะให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ โครงการปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่างๆ ในพื้นที่ของตนเองและที่สาธารณะ รวมทั้งปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม ให้เป็นเมืองน่าอยู่ เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน ฯลฯ

๙. ข้อมูลอื่นๆ

๙.๑ มวลชนจัดตั้ง

- ลูกเสือชาวบ้าน ๔ รุ่น	จำนวน	๓๐๐	คน
- อปพร.	จำนวน	๑๔๕	คน
- อสม.	จำนวน	๑๘๗	คน
- อาสาสมัครปกป้องสถาบัน	จำนวน	๓๖๐	คน
- กนช.บ้านสร้อย	จำนวน	๑๕๙	คน

งานสถาน ดังนี้

ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลงานสถาน จำนวนบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล

- ผู้บริหาร ๔ คน ประกอบด้วย นายก ๑ คน รองนายก ๒ คน เลขานุการ ๑ คน
- สมาชิก อบต. ๓๔ คน ประกอบด้วย ประธานสภา ๑ คน รองประธานสภา ๑ คน เลขานุการสภา ๑ คน สมาชิก อบต. ๓๑ คน
- พนักงานส่วนตำบล ๑๘ ตำแหน่ง
- ครูผู้ดูแลเด็ก ๗ ตำแหน่ง
- พนักงานจ้างตามภารกิจ ๒๗ ตำแหน่ง
- พนักงานจ้างทั่วไป ๙ ตำแหน่ง
- พนักงานจ้างเหมาบริการ ๕ ตำแหน่ง

องค์การบริหารส่วนตำบล

- พนักงานส่วนตำบล จำนวน ๒ ตำแหน่ง ประกอบด้วย
 ๑. ปลัด อบต. (นักบริหารงานท้องถิ่น ระดับ กลาง)
 ๒. รองปลัด อบต. (นักบริหารงานท้องถิ่น ระดับต้น)

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

- พนักงานส่วนตำบล จำนวน ๘ ตำแหน่ง ประกอบด้วย
 ๑. หัวหน้าสำนักปลัด อบต. (นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น)
 ๒. นิติกรชำนาญการ
 ๓. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
 ๔. นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ
 ๕. นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
 ๖. เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
 ๗. เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชนชำนาญงาน
 ๘. เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญงาน
 - พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน ๗ ตำแหน่ง
 - พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน ๕ ตำแหน่ง
 - พนักงานจ้างเหมาบริการ จำนวน ๔ ตำแหน่ง
- รวมจำนวน ๒๔ ตำแหน่ง

กองคลัง

- พนักงานส่วนตำบล จำนวน ๕ ตำแหน่ง ประกอบด้วย
 ๑. ผู้อำนวยการกองคลัง (นักบริหารงานระดับต้น)
 ๒. เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน
 ๓. นักวิชาการการเงินและบัญชีปฏิบัติการ
 ๔. นักวิชาการจัดเก็บรายได้ปฏิบัติการ
 ๕. นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ
 - พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน ๓ ตำแหน่ง
 - พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน - ตำแหน่ง
 - พนักงานจ้างเหมาบริการ จำนวน - ตำแหน่ง
- รวมจำนวน ๘ ตำแหน่ง

กองช่าง

- พนักงานส่วนตำบล จำนวน ๒ ตำแหน่ง ประกอบด้วย
 - ๑. ผู้อำนวยการกองช่าง (นักบริหารงานช่าง ระดับต้น)
 - ๒. นายช่างโยธาปฏิบัติงาน
 - พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน ๒ ตำแหน่ง
 - พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน ๒ ตำแหน่ง
 - พนักงานจ้างเหมาบริการ จำนวน - ตำแหน่ง
- รวมจำนวน ๖ ตำแหน่ง

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- พนักงานส่วนตำบล จำนวน ๙ ตำแหน่ง ประกอบด้วย
 - ๑. ผู้อำนวยการกองการศึกษา (นักบริหารการศึกษา ระดับต้น) (ว่าง)
 - ๒. นักวิชาการศึกษา (ปก.ชก.) (ว่าง)
 - ๓. ครูผู้ดูแลเด็ก ๗ ตำแหน่ง
 - พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน ๗ ตำแหน่ง
 - พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน ๒ ตำแหน่ง
 - พนักงานจ้างเหมาบริการ จำนวน ๒ ตำแหน่ง
- รวมจำนวน ๑๘ ตำแหน่ง

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

- พนักงานส่วนตำบล จำนวน ๒ ตำแหน่ง
 - ๑. ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขฯ นักบริหารงาน (ระดับต้น) (ว่าง)
 - ๒. นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
 - พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน ๗ ตำแหน่ง
 - พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน ๑ ตำแหน่ง
 - พนักงานจ้างเหมาบริการ จำนวน - ตำแหน่ง
- รวมจำนวน ๑๐ ตำแหน่ง

ส่วนที่ ๒

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะอันประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

๑. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เป็นต้นมาได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๐ ที่ร้อยละ ๓.๙ ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อ

เทียบกับร้อยละ ๖.๐ ต่อปีในช่วงเวลาเกือบ ๖ ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของ การลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่ที่โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่ สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภาคบริการและภาคเกษตรมีผลิตภาพการผลิตใน ระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่อง คุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนั้น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทาย สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคง มีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นทำ ทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการ พัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมี ปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของ ประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลด ความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาด ความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนใน ชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและ วัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนา ประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการ จัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อน ประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

๒. ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาค และเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับ ประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดยิ่งขึ้น และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ ที่ อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับ ประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืนนอกจากนี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาท ของประเทศมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทาง เศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทาง ความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการ

เปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกระบบ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์ และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ การรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๗๔ จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคสูงอายุที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านขณะที่ประชากรไทย โดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแข่งขันแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริษัทสังคมไทย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์เนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่างๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดี ระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียวการรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจากนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกรวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นกฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งในส่วนของ การจ้างงานและอาชีพ สาขาการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์กรความรู้ เทคโนโลยีและสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยากการเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเครียดต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปกระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบรุนแรงมากขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ ข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคงสร้างรายได้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก จากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และการพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและ

ระบบโลจิสติกส์ กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถใช้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรี เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่างๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์กลางจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศสิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชารัฐเพื่อยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่างๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจและพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

๓. วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ และประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมี

ความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญาทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุขเศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกระดับและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
- (๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
- (๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

(๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๔.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า
- (๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- (๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
- (๔) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
- (๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๔.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- (๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
- (๔) การตระหนักถึงปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลาย
- (๕) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- (๖) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- (๗) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

๔.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- (๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
- (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
- (๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม
- (๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

๔.๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- (๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- (๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- (๔) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง
- (๕) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๖) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๔.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

- (๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส
- (๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่
- (๓) ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
- (๔) ภาครัฐมีความทันสมัย

- (๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ
- (๖) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น
- (๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

๒. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ซึ่งเป็นแผนพัฒนาฯ ฉบับแรกที่เริ่มต้นกระบวนการยกร่างกรอบแผนภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ และจะมีผลในการใช้เป็นกรอบเพื่อกำหนดแผนระดับปฏิบัติการในช่วง ๕ ปีที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยังคงน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักปรัชญานำทางในการขับเคลื่อนและวางแผนการพัฒนาประเทศ ให้เกิดประสิทธิผลในการขับเคลื่อนพลวัตการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ไปสู่เป้าหมาย ตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม และโดยที่ทั่วโลก รวมถึงไทยยังอยู่ในช่วงเวลาที่ต้องเผชิญกับ ความท้าทายจากภายนอกและภายในประเทศที่มีความผันแปรสูงและมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต ทั้งที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) และ โครงสร้างในประเทศที่ยังคงมีข้อจำกัดภายในที่รอการปรับปรุงแก้ไขในหลายมิติการกำหนดทิศทางการพัฒนา ประเทศในระยะต่อไปจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจถึงปัจจัยภายนอกและภายใน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทั้งหมดที่ส่งผลกระทบต่อและมีอิทธิพลกับโครงสร้างและองค์ประกอบของประเทศ ในทุกมิติ เพื่อนำมาประมวลผล และกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งไปในอนาคตให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ตลอดจนสามารถ นำพาประเทศให้เติบโตต่อไปท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้น เพื่อให้ประเทศไทยสามารถสร้างสรรค์โอกาส จากความท้าทายภายนอกและสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในประเทศให้สามารถเติบโตต่อไปได้ อย่างมั่นคง สามารถบรรลุเป้าหมายในระยะ ๒๐ ปี ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้

การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในแต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี ที่ค้ำนึ่งถึง ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนนโยบายแห่งรัฐ รวมถึงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศและโลกอย่างรอบด้าน เพื่อนำมากำหนดเป็นทิศทางการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม นอกจาก จะต้องค้ำนึ่งถึง ความสำคัญของมิติการพัฒนาด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมของประเทศ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรมนุษย์ สิ่งแวดล้อม การพัฒนาที่ยั่งยืน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนการพัฒนาเมือง และภูมิภาค และความสามารถในการแข่งขันของประเทศแล้ว การประมวลกระบวนการ ทิศนึ่งหลักเพื่อสังเคราะห์ ประเด็นการพัฒนาที่ประเทศไทยควรให้ความสำคัญในระยะของแผนพัฒนาฯ ยังมี นัยสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาวที่กำหนดไว้ โดยแผนที่มึกระบวนการทศนึ่งหลักซึ่งมี จุดเน้นที่ชัดเจนจะช่วย สนับสนุนให้การดำเนินงานเพื่อพัฒนาประเทศในแต่ละมิติที่ต้องการเน้นความสำคัญ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุน จากทุกภาคส่วนบนเป้าหมายร่วมที่ชัดเจน ในขณะที่เดียวกันยังเอื้อประโยชน์ต่อ การติดตามตรวจสอบและ ประเมินผลสำเร็จเพื่อปรับปรุงกระบวนการ วิธีการดำเนินงานได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อจัดทากรอบ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ พร้อมทั้งจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทิศทางและประเด็นการพัฒนาที่ประเทศไทยควรพิจารณาให้ความสำคัญ ตลอดจน ความเสี่ยงและโอกาสที่ประเทศจะต้องเผชิญในอนาคต เพื่อนำมาประมวลผลร่วมกับการศึกษาข้อเท็จจริง จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และนำไปสู่การวางกระบวนการทศนึ่งหลักในการสังเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่ประเทศไทยควรให้ความสำคัญในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยค้ำนึ่งถึงประเด็นความท้าทายและโอกาสใส่ใน การพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมของไทยให้มีความพร้อมและสามารถพัฒนาเติบโตอย่างมั่นคง ยั่งยืน และ เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ประเทศบรรลุเป้าหมายระยะยาวที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

๑. โอกาสและความเสี่ยงของประเทศไทยในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

๑. ความมั่นคง มีความเสี่ยงและโอกาสที่สำคัญ ๕ ประการ อันเป็นผลเนื่องมาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ และการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ดังนี้

- ๑) โอกาสในการใช้เทคโนโลยีและ Big Data เพื่อป้องกันภัยคุกคามทางความมั่นคง
- ๒) โอกาสในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐเพื่อให้เกิดความโปร่งใส เข้าถึงได้ง่าย และตอบสนองประชาชนได้ดีขึ้น
- ๓) ความเสี่ยงจากการถูกโจมตีทางไซเบอร์สูงขึ้น
- ๔) ความเสี่ยงจากภัยพิบัติและสาธารณภัย มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นบ่อยครั้ง และรุนแรง มากขึ้น
- ๕) โอกาสในเสริมสร้างบทบาทของไทยในเวทีระหว่างประเทศ

๒. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีความเสี่ยงและโอกาสที่สำคัญ ๙ ประการ อันเป็น ผลเนื่องมาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ประชากร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การดูแลรักษาสุขภาพและการรักษาพยาบาล เศรษฐกิจการเมือง ระหว่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรม พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า และความ พยายามระดับโลกในการลดการปล่อย GHG ดังนี้

- ๑) ความเสี่ยงที่ผลิตภาพการผลิตในภาพรวมจะลดลง
- ๒) ความเสี่ยงที่ไทยต้องพึ่งพิงเทคโนโลยีจากต่างประเทศสูงขึ้น
- ๓) ความเสี่ยงที่ SMEs จะยิ่งสูญเสียศักยภาพในการแข่งขัน
- ๔) ความเสี่ยงที่ภาคการเกษตรจะมีความสามารถในการผลิตลดลง
- ๕) ความเสี่ยงที่ภาคการทอจะไม่สามารถปรับตัวและปรับตัวตามความต้องการที่ เปลี่ยนไป
- ๖) โอกาสในการสร้างรายได้จากอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์
- ๗) ความเสี่ยงที่อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัลจะไม่สามารถพัฒนาได้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี
- ๘) โอกาสในการสร้างรายได้จากการให้บริการโลจิสติกส์
- ๙) ความเสี่ยงที่อุตสาหกรรมยานยนต์จะสูญเสียส่วนแบ่งในตลาดโลก

๓. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีความเสี่ยงและโอกาสที่สำคัญ ๕ ประการ อันเป็นผลเนื่องมาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลง โครงสร้างประชากร การขยายตัวของความเป็นเมือง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมและอนาคตของ งาน ดังนี้

- ๑) ความเสี่ยงในการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงานและสามารถทดแทนกับแรงงานที่ลดลง
- ๒) โอกาสในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการฝึกอบรมด้วยเทคโนโลยีและประชากร
- ๓) ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะ จากความไม่พร้อมทาง เทคโนโลยีและความแตกต่างระหว่างพื้นที่
- ๔) โอกาสในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาทักษะให้เท่าทันความ เปลี่ยนแปลงและรองรับกับคนทุกช่วงวัย
- ๕) ความเสี่ยงในการขาดแคลนทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) และค่านิยม วัฒนธรรมที่สอดคล้องกับการใช้ชีวิตและการทำงานรูปแบบใหม่

๔. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีความเสี่ยงและโอกาสที่สำคัญ ๖ ประการ อันเป็นผล
เนื่องมาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ประชากร การ
ดูแลรักษาสุขภาพและการรักษาพยาบาล การขยายตัวของความเป็นเมือง การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ
เศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ และอนาคตของงาน ดังนี้

- ๑) ความเสี่ยงที่คนจนจะขยับสถานะได้ยากขึ้น
- ๒) ความเสี่ยงต่อการเพิ่มขึ้นของความเหลื่อมล้ำ
- ๓) โอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่
- ๔) ความเสี่ยงต่อการขยายตัวของแรงงานนอกระบบ
- ๕) ความเสี่ยงต่อความยั่งยืนทางการคลังของระบบความคุ้มครองทางสังคม
- ๖) โอกาสในการลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้า

๕. การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีความเสี่ยงและโอกาสที่สำคัญ ๓ ประการ
อันเป็นผลเนื่องมาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ ความพยายาม
ระดับโลกในการลดปริมาณการปล่อย GHG การขยายตัวของความเป็นเมือง พลังงาน หมุนเวียนและยานยนต์
ไฟฟ้า และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ดังนี้

- ๑) ความเสี่ยงที่ภัยธรรมชาติมีแนวโน้มเพิ่มความถี่และความรุนแรง
- ๒) ความเสี่ยงที่ปริมาณขยะและน้ำเสียที่ไม่สามารถจัดการได้จะมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น
- ๓) ความเสี่ยงที่ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศจะเสื่อมโทรมมากขึ้น
- ๔) โอกาสในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและมลพิษอากาศ

๖. การปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ มีความเสี่ยงและโอกาสที่สำคัญ ๔ ประการ อันเป็น
ผลเนื่องมาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสำคัญด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การ เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง
ประชากร และการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรม อนาคตของงานและการ ขยายตัวของความเป็นเมือง ดังนี้

- ๑) โอกาสในการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในภาครัฐอย่างเต็มรูปแบบ
- ๒) ความเสี่ยงที่จะเกิดความไม่ยั่งยืนทางการคลัง
- ๓) ความเสี่ยงที่จะมีความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากกฎระเบียบที่ล้าสมัยเพิ่มสูงขึ้น
- ๔) ความเสี่ยงที่โครงสร้างภาครัฐจะยังขัดขวางการพัฒนาและไม่สามารถตอบสนอง ความต้องการของ

ประชาชน

แนวคิดของกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖
– ๒๕๗๐) ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ได้อย่างเป็น
รูปธรรม ภายใต้เงื่อนไขความท้าทายทั้งหลายดังกล่าว จึงจำเป็นที่ประเทศจะต้องเสริมสร้างให้เกิด ความ
เปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในระดับโครงสร้างของประเทศบนพื้นฐานของความเข้มแข็ง สมดุล และยั่งยืน เพื่อ ก้าวข้าม
ปัญหาอุปสรรคเดิมให้ประเทศไทยมีสมรรถนะเพียงพอต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง พร้อมทั้งเร่ง เพิ่มศักยภาพ
ในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันที่

๑. พลิกโฉมประเทศไทย สู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Transformation to Hi-Value and Sustainable Thailand)
๒. องค์กรประกอบหลักของการขับเคลื่อนประเทศสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่าง ยั่งยืน” (Hi-Value and Sustainable Thailand)

๓. แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

๓.๑ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ฉบับทบทวน

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด ๑๔°๗' ถึง ๑๘°๒๗' เหนือ และลองจิจูด ๑๐๐°๕๔' ถึง ๑๐๕°๓๗' ตะวันออก ตั้งอยู่ในตำแหน่งศูนย์กลางของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านตะวันออกและด้านเหนือ มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดน และด้านใต้ติดต่อราชอาณาจักรกัมพูชา โดยมีเทือกเขาพนมดงรัก กั้นพรมแดน

๑.๒ พื้นที่และลักษณะภูมิประเทศ มีพื้นที่รวม ๑๐๕.๕๓ ล้านไร่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง มีความลาดเอียงไปทางตะวันออก มีลักษณะคล้ายกระทะ แบ่งเป็น ๒ เขตใหญ่ ได้แก่ บริเวณแอ่งที่ราบโคราช อยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมูลและชี ลักษณะเป็นที่ราบสูงสลับกับเนินเขา และบริเวณแอ่งสกลนคร อยู่ทางตอนเหนือของภาค ตั้งแต่แนวเขาภูพานไปจนถึงแม่น้ำโขง เทือกเขาที่แบ่งระหว่างแอ่งโคราชและแอ่งสกลนคร ได้แก่ เทือกเขาภูพาน

๑.๓ ภูมิอากาศ มีอากาศร้อนชื้นสลับกับแล้ง แบ่งเป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ช่วงเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม อากาศจะร้อนและแห้งแล้งมาก จังหวัดที่มีอุณหภูมิสูงสุด คือ อุตรดิตถ์ ฤดูฝน ช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้มีฝนตกเป็นบริเวณกว้าง แต่มีแนวเทือกเขาตงพญาเย็นและสันกำแพงกั้นลมฝนจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ส่งผลให้พื้นที่แอ่งโคราช ซึ่งเป็นเขตเงาฝนจึงมีสภาพแห้งแล้งกว่าแอ่งสกลนคร จังหวัดที่มีฝนตกมากที่สุด คือ นครพนม ฝนตกน้อยที่สุด คือ นครราชสีมา ฤดูหนาว ช่วงเดือน พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ อากาศหนาวเย็น ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศจีน จังหวัดที่มีอุณหภูมิต่ำสุด คือ จังหวัดเลย

๑.๔ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ในปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่รวม ๑๐๕.๕๓ ล้านไร่ จำแนกเป็นพื้นที่ป่าไม้ ๑๕.๖๖ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑๔.๙ พื้นที่ทางการเกษตร ๖๓.๘๗ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๖๐.๕ และพื้นที่ใช้ประโยชน์อื่นๆ ๒๖.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๒๔.๗ ของพื้นที่ภาค

๑.๕ ทรัพยากรธรรมชาติ

๑.๕.๑ ดิน สภาพดินเป็นดินทรายไม่อุ้มน้ำ ทำให้ขาดแคลนน้ำ และขาดธาตุอาหาร ได้ดินมีเกลือหิน ทำให้ดินเค็ม จึงมีข้อจำกัดต่อการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

๑.๕.๒ แหล่งน้ำ มีลุ่มน้ำขนาดใหญ่ ๓ ลุ่ม ได้แก่ แม่น้ำชี มีความยาวประมาณ ๗๖๕ กิโลเมตร ยาวที่สุดในประเทศไทย มีต้นน้ำที่ทิวเขาเพชรบูรณ์ และไหลไปรวมกับแม่น้ำมูลที่จังหวัดอุบลราชธานี แม่น้ำมูล มีความยาวประมาณ ๖๔๑ กิโลเมตร ต้นน้ำอยู่ที่เทือกเขาสันกำแพงแล้วไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่จังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ยังมีลำน้ำสาขาย่อย ได้แก่ ลำปาว ลำน้ำอูน ลำน้ำสงคราม ลำเสียว ลำน้ำเลย ลำน้ำพอง และลำตะคอง รวมทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ ที่กระจายอยู่ในพื้นที่ เช่น หนองหาร (สกลนคร) และ บึงละหาน (ชัยภูมิ) นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำบาดาล มีปริมาณน้ำในเกณฑ์เฉลี่ย ๕-๑๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ที่ความลึกของบ่อประมาณ ๓๐ เมตร คุณภาพของน้ำบาดาลมีตั้งแต่เค็มจัด กร่อย และจืด เนื่องจากพื้นที่ในแอ่งโคราชและแอ่งสกลนครจะรองรับด้วยหินเกลือ หากเจาะน้ำบาดาลลึกเกินไปอาจจะพบน้ำเค็ม

๑.๕.๓ ป่าไม้ ในปี ๒๕๖๐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๑๕.๖๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ ของพื้นที่ภาค หรือร้อยละ ๑๕.๓ ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งประเทศ ซึ่งยังต่ำกว่าค่าเป้าหมาย ในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศที่จะต้องมียพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็น ป่าเบญจพรรณ

๒. โครงข่ายคมนาคมขนส่งและการบริการสาธารณูปโภค

๒.๑ โครงข่ายถนน เชื่อมโยงกับโครงข่ายหลักของประเทศและเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน สปป.ลาว กัมพูชา และสามารถเชื่อมโยงไปยังเวียดนามและจีนตอนใต้

๒.๑.๑ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ)

๒.๑.๒ เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก

๒.๑.๓ เส้นทางใหม่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก ๒

๒.๒ รถไฟ

๒.๓ สนามบิน

๒.๔ ด้านชายแดน

๒.๕ แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการในภาค ได้แก่ รถไฟความเร็วสูง (ช่วงกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ช่วงนครราชสีมา-หนองคาย) รถไฟทางคู่ (ช่วงชุมทางถนนจิระ-ขอนแก่น ช่วงขอนแก่น-หนองคาย ช่วงจิระ-อุบลราชธานี) ทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและทางพิเศษ (ช่วงบางปะอิน-นครราชสีมา ช่วงระเบียงเศรษฐกิจ EWEC ด้านตะวันออก)

๒.๖ บริการสาธารณูปโภค

๒.๖.๑ ไฟฟ้า

๒.๖.๒ ประปา

๓. สภาพเศรษฐกิจและรายได้

๓.๑ ภาพรวมเศรษฐกิจ

๓.๒ เศรษฐกิจรายสาขา

๓.๓ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน

๔. ประชากรและสังคม

๔.๑ ประชากร

จำนวนประชากรของภาคมากที่สุดของประเทศ ปี ๒๕๖๐ มีจำนวนประชากร ๒๑.๙๘ ล้านคน หรือร้อยละ ๓๓.๒ ของประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๒๑.๖๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ และมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๐ โดยเฉลี่ยร้อยละ ๐.๓๑ ต่ำกว่าประเทศที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๐.๕๔ โดยจังหวัดนครราชสีมา มีประชากรมากที่สุด ๒.๕๘ ล้านคน รองลงมา คือ จังหวัดอุบลราชธานี มีประชากร ๑.๘๑ ล้านคน และจังหวัดขอนแก่น มีประชากร ๑.๗๖ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐ ๘.๕ และ ๘.๒ ของประชากรภาคตามลำดับ

๔.๒ แรงงาน

แรงงานส่วนใหญ่มีความรู้ระดับประถมศึกษา แรงงานระดับอาชีวะมีสัดส่วนน้อยมาก ในปี ๒๕๖๐ มีกำลังแรงงาน ๙.๖๓ ล้านคน ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตร ร้อยละ ๕๐.๗๗ ของกำลังแรงงาน ของภาค จำนวนแรงงานที่มีความรู้ระดับประถมลดลง จากร้อยละ ๕๗.๘ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๕๖.๔๘ ในปี ๒๕๖๐ มีความรู้ระดับมัธยมต้น เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๖.๐๒ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๑๗.๙ ในปี ๒๕๖๐ ระดับมัธยมปลาย เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๑.๘๗ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๑๑.๙๖ ในปี ๒๕๖๐ แรงงานระดับอาชีวะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ ๒.๐๗ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๒.๐๙ ในปี ๒๕๖๐ ระดับอุดมศึกษา เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๗.๐๕ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๙.๕๖ ในปี ๒๕๖๐

๔.๓ การศึกษา

สถาบันการศึกษามีทุกระดับ โดยระดับอุดมศึกษามี ๕๓ แห่ง ครอบคลุมเกือบทุกจังหวัด แยกเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ๓๖ แห่ง เอกชน ๑๐ แห่ง และสถาบันวิทยาลัยชุมชน ๗ แห่ง ในจำนวนนี้เป็นสถาบันวิจัย ๑๒ แห่ง ซึ่งมากที่สุดในประเทศ

๔.๔ สาธารณสุข

มีสถานบริการสาธารณสุขให้บริการครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ ในปี ๒๕๖๐ มีจำนวนโรงพยาบาลรัฐบาล ๓๒๓ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) ๒๙๑ แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) ๒๓ แห่ง โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) ๙ แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำนวน ๓,๔๗๗ แห่ง

๕. ทรัพยากรธรรมชาติ, สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ

๕.๑ สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรป่าไม้มีแนวโน้มลดลง ในปี ๒๕๖๐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๑๕.๖๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ ของพื้นที่ภาค หรือร้อยละ ๑๕.๓ ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งประเทศ ในช่วงปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ของภาคลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒๔ เนื่องจาก การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการเกษตรที่เพิ่มมากขึ้น โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดมากที่สุดได้แก่ จังหวัดมุกดาหาร รองลงมาคือ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดเลย และจังหวัดอุบลราชธานี

๕.๒ สถานการณ์ด้านภัยพิบัติ

การเกิดไฟป่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในช่วงปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ มีจำนวนการเกิดไฟป่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๘.๘ โดยปี ๒๕๖๐ เกิดไฟไหม้ป่า จำนวน ๘๗๘ ครั้ง พื้นที่ถูกไฟไหม้ ๙,๖๘๗ ไร่ ลดลงจาก ปี ๒๕๕๖ ที่มีจำนวน ๑,๕๓๔ ครั้ง และจำนวนพื้นที่ป่าถูกไฟไหม้ ๑๙,๖๒๒ ไร่ ซึ่งเป็นปีที่เกิดไฟไหม้ป่ามากที่สุด โดยในระหว่างปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐ เกิดไฟไหม้ป่าเฉลี่ย ๑,๒๖๘.๘ ครั้งต่อปี คิดเป็นพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้เฉลี่ย ๑๘,๗๔๑.๒ ไร่ต่อปี

๖. สถานะแวดล้อม

- ๖.๑ จุดแข็ง
- ๖.๒ จุดอ่อน
- ๖.๓ โอกาส
- ๖.๔ ภัยคุกคาม

๗. ปัญหาและประเด็นท้าทาย

๘. แนวคิดและทิศทางการพัฒนา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาพื้นฐานด้านการขาดแคลนน้ำ ดินคุณภาพต่ำ ประสบอุทกภัย และ ภัยแล้งซ้ำซาก คนมีปัญหาทั้งในด้านความยากจน และมีปัญหาภาวะทุพโภชนาการ แต่มีความพร้อม ด้านสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัย ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาพื้นฐานควบคู่ไปกับการพัฒนาการวิจัยเพื่อใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการแสวงหาโอกาสการนำความรู้ ทักษะ เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภายนอกมาช่วยขับเคลื่อน โดยการใช้ประโยชน์จากโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับโครงข่ายระบบการคมนาคมขนส่งและพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงและข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม อนุภูมิภาคแม่น้ำโขงที่กำลังมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาเสริมสร้างกิจกรรมการพัฒนาใหม่ ๆ ให้แก่ภาค เพื่อให้มีอัตราการเติบโตที่สูงเพียงพอต่อการลดความเหลื่อมล้ำกับพื้นที่ส่วนอื่นๆ ของประเทศได้ ในระยะยาว

๘.๑ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : พัฒนาอีสานสู่มิติใหม่ให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง”

๘.๒ วัตถุประสงค์

๘.๒.๑ เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยพื้นฐานด้านน้ำและดิน ให้เอื้อต่อการประกอบอาชีพ การดำรง

ชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจของภาค

๘.๒.๒ เพื่อดูแลช่วยเหลือคนจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งพาตนเอง พึ่งพาครอบครัว และพึ่งพากันในชุมชนได้

๘.๒.๓ เพื่อยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนให้การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ

๘.๒.๔ เพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของระบบเศรษฐกิจภาคเข้ากับระบบเศรษฐกิจของประเทศ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๘.๒.๕ เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และมีบทบาทสนับสนุนประเทศเป็นศูนย์กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๘.๓ เป้าหมาย

๘.๓.๑ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น

๘.๓.๒ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดลง

๘.๔ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๘๙๒,๖๗๖ ล้านบาท (ปี ๒๕๕๙)	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๕ ต่อปี
สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๐.๔๔๖ (ปี ๒๕๖๐)	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖

๘.๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

๘.๕.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

๘.๕.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๘.๕.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับ การแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘.๕.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

๘.๕.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียง (EEC) เพื่อพัฒนาเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค

๘.๕.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้าน
ในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

๓.๒. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ (อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ)

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนากลุ่ม
จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ เพื่อพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม พลังงานทดแทน พัฒนาแหล่ง
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อารยธรรมและใหม่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์

"อุตสาหกรรมแปรรูปและเกษตรอินทรีย์เพิ่มมูลค่า
การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ การค้าชายแดนได้มาตรฐานสากล"

พันธกิจ

๑. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
๒. พัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการและส่งเสริมการตลาด เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ
๓. สนับสนุนและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ ผู้ประกอบการ ในด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยงธุรกิจการค้าสู่สากล

เป้าประสงค์รวม

๑. พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพื่อเพิ่มมูลค่า
๒. พัฒนาการท่องเที่ยวโดยยกระดับและคุณค่า เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน
๓. พัฒนาวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ ผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดน

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์ เป้าหมาย ๔ ปี ร้อยละ ๑๐
๒. มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี เป้าหมาย ๔ ปี ร้อยละ ๒๓
๓. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน เป้าหมาย ร้อยละ ๓.๕ ต่อปี

ลำดับความสำคัญของประเด็นยุทธศาสตร์

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ไว้ ๓
ประเด็นยุทธศาสตร์ ตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเพิ่มพูนมูลค่าข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์และประมง ด้วยอุตสาหกรรม
เกษตรแปรรูปและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขยายฐานตลาดท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สนับสนุนและส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ เพื่อเชื่อมโยงธุรกิจการค้าการลงทุนสู่
สากล

๓.๓. แผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

แผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาจังหวัด มีรายละเอียดดังนี้

มติคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ กำหนดให้แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องดำเนินการผ่านกระบวนการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีความครอบคลุมทุกมิติการพัฒนา มุ่งตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาที่สำคัญของจังหวัด และขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับชาติ นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาภาค ตามศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ เป็นกรอบการดำเนินงานจัดทำแผน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกพื้นที่ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนได้อย่างทั่วถึง จังหวัดอำนาจเจริญ จึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยมุ่งสู่การเป็น “เมืองธรรมเกษตร การเกษตรสร้างมูลค่า ท่องเที่ยวเสริมสร้างสุขภาพ เชื่อมโยงเส้นทางการค้า” ซึ่งประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพัฒนาดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การส่งเสริมและยกระดับการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าเกษตรปลอดภัย อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาคน หมู่บ้าน ชุมชน ให้มีคุณภาพ มั่นคง เข้มแข็ง และทันสมัย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการ และสินค้าชุมชน ให้สามารถแข่งขันได้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ป่า ดิน น้ำ และพลังงาน เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ที่สมดุล ยั่งยืน

โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ดังนี้ (๑) ดัชนีวัดความสุขมวลรวมของประชาชนจังหวัดอำนาจเจริญ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๕ ภายในปี ๒๕๗๐ (๒) คริวเรือนที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ เป้าหมาย ๕ ปี (๓) พื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้รับมาตรฐาน จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ ภายในปี ๒๕๗๐ (๔) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู ไม่น้อยกว่า ๔,๗๐๐ ไร่/ปี และ (๕) เศรษฐกิจจังหวัดอำนาจเจริญขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ ต่อปี

จังหวัดอำนาจเจริญ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ยต่อคน (GPP Per Capita) ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๑ เท่ากับ ๖๖,๙๐๒ บาทต่อปี โดยในปี ๒๕๖๒ พบว่า มีภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวลงจากปี ๒๕๖๑ (ร้อยละ ๖.๔) โดยชะลอตัวร้อยละ ๕.๔ และเมื่อเทียบกับระดับภาคและระดับประเทศพบว่า มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูงกว่า (ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๐.๑ ระดับประเทศ ร้อยละ ๒.๓) และเมื่อเทียบกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ พบว่า จังหวัดอำนาจเจริญ มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าทุกจังหวัด โดยผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ มีมูลค่า ๗๑,๘๑๕ บาท มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งเพิ่มจากปี ๒๕๖๑ ประมาณ ๔,๙๑๓ บาท โดยโครงสร้างเศรษฐกิจหลักอยู่ในภาคเกษตร ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรกรรม โดยพืชหลักที่มีการเพาะปลูกได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูก ๑,๐๖๒,๑๔๑ไร่ มันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูก ๑๔๔,๘๓๙ ไร่ อ้อยโรงงาน มีพื้นที่ปลูก ๓๙,๒๐๒ไร่ ยางพารา มีพื้นที่ปลูก๙๒,๔๓๐ไร่ และปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูก ๗,๖๘๖ไร่ ตามลำดับ สำหรับการท่องเที่ยวมีการปรับตัวลดลง โดยในปี ๒๕๖๓ มีผู้เยี่ยมเยือนจำนวน ๑๕๓,๖๙๒ คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว ๒๐๗.๖๓ ล้านบาท โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่กว่าร้อยละ ๙๙ เป็นชาวไทย และเป็นชาวต่างชาติ ร้อยละ ๑ ด้านความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า มีแนวโน้มของจำนวนคดีอาญาต่อร่างกายและจำนวนคดีอาญาต่อทรัพย์สินปรับตัวเพิ่มขึ้น ในขณะที่จำนวนคดียาเสพติดขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และการเกิดอุบัติเหตุท้องถิ่นมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่องด้วยเช่นกัน

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

“เมืองธรรมเกษตร การเกษตรสร้างมูลค่า

ท่องเที่ยวเสริมสร้างสุขภาพ เชื่อมโยงเส้นทางการค้า”

ประเด็นการพัฒนา

บทวิเคราะห์

ความจำเป็นในการพัฒนา และเป้าหมายของแผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ ระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

■ ความจำเป็นทางยุทธศาสตร์ : วิเคราะห์ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

๑) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคตทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้านอันได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

๒) การบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทุกกลุ่มน้ำรวมถึงน้ำใต้ดินเน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยและภัยแล้งอย่างบูรณาการ

๓) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การรักษาเสถียรภาพ เศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้เกิดประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค เป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

๔) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนาและนวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัล และการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการโดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขาในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไปรูปทั้งเป็นแหล่งอาหารที่มีคุณภาพสะอาดและปลอดภัยของโลก

๕) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

๖) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและพื้นเมือง พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและพัฒนาระบบศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วมมีการจัดการสิ่งแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

๗) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ และการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

๘) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับนานาประเทศ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่าง ๆ เพิ่มบทบาทของไทยในองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

๙) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนเพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ มีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทาง ที่ต้องให้ความสำคัญ

- การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ
 - การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และถ่วงถึง
 - การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์
 - การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี
 - การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย เสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัว ใน การบ่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

- ๑๐) การจัดระบบอนุรักษ์ พืชพันธุ์และป้องกันการทำลายป่า
- ๑๑) พัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๑๒) การลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงกับสภาพภูมิอากาศ

■ ความจำเป็นทางยุทธศาสตร์ : วิเคราะห์ตาม (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

- ▶ **หมวดหมู่ที่ ๑** ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
- เป้าหมายที่ ๑ มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น
- เป้าหมายที่ ๒ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพและความยั่งยืน ของ ภาคเกษตร

กลยุทธ์การพัฒนา : กลยุทธ์ที่ ๒ การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาด ของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง อาทิ ผลผลิตเกษตรปลอดภัย สมุนไพรแปรรูป อาหารทาง การแพทย์ อาหารทางเลือก เป็นต้น

- ▶ **หมวดหมู่ที่ ๔** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
- เป้าหมายที่ ๑ ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ
- เป้าหมายที่ ๒ องค์กรความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุขมีศักยภาพเอื้อต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มใน สินค้าและบริการทางสุขภาพ

กลยุทธ์การพัฒนา : กลยุทธ์ที่ ๑ บริการทางการแพทย์ที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ

- ▶ **หมวดหมู่ที่ ๗** ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถ แข่งขันได้

เป้าหมายที่ ๑ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมี ประสิทธิภาพจากภาครัฐ

กลยุทธ์การพัฒนา : กลยุทธ์ที่ ๕ การยกระดับประสิทธิภาพกระบวนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมของภาครัฐ

■ ความจำเป็นทางยุทธศาสตร์ : วิเคราะห์ตามแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

- ▶ **ยุทธศาสตร์ที่ ๑** บริหารจัดการจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่าง ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ โดยการปรับปรุง อ่างเก็บน้ำ หนอง ฝายและพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีอยู่เดิม และพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติให้สามารถเพิ่มปริมาณการกักเก็บ รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม สร้างแหล่งกักเก็บ (แก้มลิง) อ่างเก็บน้ำ ฝาย และแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมในพื้นที่การเกษตร

๒) พัฒนาระบบส่งและกระจายน้ำ เช่น ระบบสูบน้ำ อาคารบังคับน้ำ คลองส่งน้ำ เป็นต้น

▶ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน โดยสร้างโอกาสให้กลุ่มคนจนมีที่ดินทำกินของตนเอง ส่งเสริมการมีอาชีพ สนับสนุนปัจจัยการผลิตและแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ ยกกระดับฝีมือและอบรมให้ความรู้ เพื่อให้มีรายได้เสริมและเกิดความมั่นคงทางรายได้

▶ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาอาชีพและรายได้ของเกษตรกร โดยสร้างความมั่นคงของเกษตรกรรายย่อย โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน และเกษตรแปลงใหญ่ สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกร พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นมีอาชีพ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม

▶ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมในทุกพื้นที่ โดยส่งเสริมชุมชนในการสร้างสรรค์กิจกรรมหรือเทศกาลประจำถิ่นในแต่ละเดือนในพื้นที่ต่าง ๆ โฆษณาประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อสร้างการรับรู้สินค้า บริการ และแหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชน พัฒนาแบรนด์และสื่อสารความแตกต่างของชุมชนต่าง ๆ ในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Storytelling) ส่งเสริมการขายแพ็คเกจการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล ส่งเสริมการตลาดแบบมีเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มนักเรียนนักศึกษา กลุ่มผู้ปฏิบัติธรรม กลุ่มสุขภาพสตรี เป็นต้น

๒) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ให้สอดคล้องกับกระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของสองฝั่งโขง พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยว/พักผ่อนชมทัศนียภาพและวิถีชีวิตกลุ่มแม่น้ำโขง (Leisure/Lifestyle) การท่องเที่ยวด้วยจักรยานและการเดินทางแบบคาราวาน (Cycling/Caravan Tours) การท่องเที่ยวเชิงมหกรรม (Festivals/Events) เป็นต้น

๓) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน ดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และพัฒนาเส้นทาง

การท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงในลักษณะเครือข่าย เพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่ชุมชนและท้องถิ่น เชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวระหว่างภาคเอกชนกับชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาสินค้า OTOP สินค้าวิสาหกิจชุมชน ของที่ระลึก ร้านอาหาร ที่พักให้มีคุณภาพดี ส่งเสริมการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มตามความสนใจของนักท่องเที่ยว รวมถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

จังหวัดอำนาจเจริญได้มีการวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบันขององค์กรโดยนำเครื่องมือทางการบริหาร SWOT Analysis มาใช้เพื่อค้นหาศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการดำเนินงานด้วยการวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็ง อุปสรรค และโอกาสในการพัฒนา โดยมองว่าการวิเคราะห์หาจุดแข็งหรือจุดเด่นภายในจังหวัด (Strength) จะทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสัมฤทธิ์และพยายามควบคุมจุดอ่อนหรือข้อด้อย (Weakness) ภายในองค์กรที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ ในขณะที่เดียวกันวิเคราะห์หาโอกาสหรือปัจจัยส่งเสริมจากภายนอก

(Opportunity) ที่ทำให้การดำเนินงานภายในจังหวัดบรรลุผลสัมฤทธิ์ และเฝ้าระวังอุปสรรคหรือภาวะคุกคามจากภายนอก (Threat) ที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ผล ทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>๑) เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพ</p> <p>๒) มีปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการยอมรับ หลากหลาย ทั้งทางด้านเกษตร ด้านการแพทย์แผนไทย และด้านศิลปวัฒนธรรม</p> <p>๓) มีความสามารถในการแปรสภาพข้าวและแปรรูปผลิตผลข้าวหอมมะลิและข้าวสีเพื่อเพิ่มมูลค่า</p> <p>๔) มีศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนครอบคลุมทุกอำเภอ</p> <p>๕) มีการเพาะปลูกพืชทางการเกษตรที่หลากหลาย</p> <p>๖) มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน และมีจุดผ่อนปรนที่เอื้อต่อการค้าขายระหว่างประเทศ</p> <p>๗) มีสถานที่ทางศาสนา วัฒนธรรม แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ป่าชุมชน และโบราณสถานที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้</p> <p>๘) มีสังคมชนบทที่เอื้ออาทรต่อกัน มีภาคีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่</p> <p>๙) มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เช่นมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตอำนาจเจริญ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติอำนาจเจริญ</p> <p>๑๐) มีศักยภาพของแหล่งพลังงานทดแทนและทรัพยากรน้ำบาดาลจำนวนมาก</p> <p>๑๑) ประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอยู่ในระดับสูง</p> <p>๑๒) อัตราการพึ่งพิงทางเศรษฐกิจของเด็กและผู้สูงอายุต่อประชากรวัยแรงงานค่อนข้างต่ำ</p> <p>๑๓) มีวัฒนธรรมประเพณีฮีต ๑๒</p> <p>๑๔) ภาคประชาสังคมของจังหวัดมีความเข้มแข็ง</p>	<p>๑) รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชาชนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ</p> <p>๒) เส้นทางคมนาคมขนส่งที่ทางหลวงท้องถิ่นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบยังมีสภาพชำรุดทรุดโทรมและไม่ได้มาตรฐาน</p> <p>๓) การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ</p> <p>๔) คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ</p> <p>๕) ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ต่อพื้นที่มีสัดส่วนน้อย</p> <p>๖) การบริหารจัดการด้านขยะ/สิ่งแวดล้อมถูกต้องตามหลักวิชาการยังไม่ครบถ้วน</p> <p>๗) ครุว์เรือนยังขาดการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพจำนวนมาก</p> <p>๘) พื้นที่ส่วนใหญ่ดินยังขาดความอุดมสมบูรณ์ ต้องได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน</p> <p>๙) ประชาชนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพ ทำให้มีแนวโน้มเกิดโรคเรื้อรังเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ โรคเบาหวาน ความดัน โรคมะเร็งตับ และมะเร็งท่อน้ำดี</p> <p>๑๐) เกษตรกรในจังหวัดยังมีรายได้ค่อนข้างต่ำ</p> <p>๑๑) การเงินกู้ยืมเพื่อการเกษตรมีปริมาณค่อนข้างสูง</p> <p>๑๒) เกษตรกรขาดการนำองค์ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการทำการเกษตร</p> <p>๑๓) ผลิตภาพแรงงานของจังหวัดยังอยู่ในระดับที่ต่ำมาก</p> <p>๑๔) รายได้จากการท่องเที่ยวยังอยู่ในระดับที่ต่ำมาก การท่องเที่ยวยังขาดกิจกรรมและสินค้าที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ใช้จ่ายและใช้เวลาท่องเที่ยวมากขึ้น</p> <p>๑๕) บุคลากรแพทย์มีแนวโน้มลดลง และมีอัตราส่วนการรองรับการให้บริการประชาชนต่ำ</p> <p>๑๖) การนำทรัพยากรน้ำบาดาลมาใช้ประโยชน์ยังไม่เต็มที่</p> <p>๑๗) มีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรน้อย</p>

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Treats)
<p>๑) แนวโน้มความต้องการของผู้บริโภคที่ตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอาหาร สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ความต้องการของตลาดผู้บริโภคอาหารอินทรีย์ และอาหารปลอดภัยเพิ่มสูงขึ้น</p> <p>๒) นโยบายของรัฐส่งเสริมและให้ความสำคัญในเรื่องเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์</p> <p>๓) นโยบายส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร (Smart Farmers) ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรมาตรฐานสูง และส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร โดยรูปแบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่</p> <p>๔) ความก้าวหน้าด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ช่วยส่งเสริมให้การเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ได้ง่ายขึ้นเกิดการพัฒนาด้านการเกษตร การท่องเที่ยว และการค้ามากขึ้น</p> <p>๕) พื้นที่อยู่ใกล้เขตเศรษฐกิจ และแนวระเบียงเศรษฐกิจ</p> <p>๖) ประชาคมอาเซียนส่งผลให้การเคลื่อนย้ายคนสินค้าบริการในภูมิภาคมีความสะดวก คล่องตัว ช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยว การค้าและการลงทุนระหว่างกันมากขึ้น</p> <p>๗) แผนชาติ ๒๐ ปี ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม</p> <p>๘) ภาครัฐและเอกชนมีการส่งเสริมให้ใช้พลังงานทดแทน</p> <p>๙) แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ มีแนวทางการพัฒนาที่ช่วยผลักดันการพัฒนาจังหวัดหลายด้าน ซึ่งช่วยให้จังหวัดอำนาจเจริญมีโอกาสในการพัฒนาประเด็นที่สำคัญหลายประเด็น อาทิเช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย โดยสนับสนุนเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้พึ่งตนเองได้ นำร่องในจังหวัดอำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ และขอนแก่น - พัฒนาอาชีพและรายได้ของเกษตรกร โดยสร้างความมั่นคงของเกษตรกรรายย่อย โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน และแปลงใหญ่ สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร และพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กร/สถาบันเกษตรกร และพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นมืออาชีพ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม นำร่องในจังหวัดกาฬสินธุ์ นครพนม บึงกาฬ อำนาจเจริญ มุกดาหาร ยโสธร มหาสารคาม สกลนคร อุบลราชธานี อุดรธานี ศรีสะเกษ และหนองบัวลำภู - พัฒนาให้นครราชสีมา ขอนแก่น อุบลราชธานี และสกลนคร เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอุตสาหกรรมใหม่ โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และส่งเสริมการผลิตเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) จากพืชพลังงาน (อ้อยและมันสำปะหลัง) ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง และตอนล่าง <p>โดยให้ความสำคัญกับความสมดุลระหว่างพืชอาหารและพืชพลังงาน ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม สุรินทร์ และอำนาจเจริญ โดยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต ให้ได้มาตรฐาน GMP</p>	<p>๑) ภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม/ภัยแล้ง/วาตภัย) และการระบาดของศัตรูพืชที่มีความไม่แน่นอน</p> <p>๒) ปัจจัยการผลิตสินค้าเกษตร และราคาสินค้าเกษตรที่ไม่สามารถควบคุมได้</p> <p>๓) ปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติด การค้ามนุษย์สินค้าผิดกฎหมายตามแนวชายแดน และแรงงานต่างด้าว ที่ผิดกฎหมาย</p> <p>๔) กระแสวัฒนธรรมต่างประเทศ ทำให้วิถีชีวิตของประชาชนเปลี่ยนไป</p> <p>๕) ปัญหากฎหมาย หรือระเบียบบางประการยังเป็นอุปสรรคในการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ</p> <p>๖) ประชาชนยังขาดความรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงจากภายนอก เช่น กระแสโลกออนไลน์ และสื่อโซเชียลต่างๆ ที่ไม่มีการคัดกรองก่อนเข้ามาสู่การรับรู้ของผู้บริโภค ทำให้เด็กเยาวชน หรือแม้กระทั่งประชาชนทั่วไปที่ยังการคิดวิเคราะห์ แยกแยะ ดำเนินชีวิตตามกระแสความเปลี่ยนแปลงที่ไม่ถูกต้อง</p> <p>๗) สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)</p>

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

จากการทบทวนความเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมและศักยภาพของจังหวัด (SWOT Analysis) และปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ จังหวัดอำนาจเจริญจึงได้กำหนดจุดยืน และเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญขึ้น โดยมีเป้าหมายที่จะมุ่งสู่การเป็น “เมืองธรรมเกษตร การเกษตรสร้างมูลค่า ท่องเที่ยวเสริมสร้างสุขภาพ เชื่อมโยงเส้นทางการค้า” ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า จังหวัดอำนาจเจริญได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาไว้ทั้งสิ้น ๔ ประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑) การพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองธรรมเกษตร โดยมีเป้าหมายให้เกษตรกรในจังหวัดอำนาจเจริญปรับเปลี่ยนวิถีคิดและวิถีการผลิตเป็นแบบ “ธรรมเกษตร” ซึ่งเป็นการทำเกษตรที่ยึดหลักของคุณธรรม เห็นคุณค่าของชีวิต เคารพในความเป็นมนุษย์ มีจิตสำนึกในการห่วงหาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาตนเองโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มีจิตใจที่ดีงาม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีจิตใจสาธารณะจากการเกษตรที่เกื้อกูลธรรมชาติ

๒) การส่งเสริมจังหวัดในการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการผลิตด้วยภูมิปัญญา เทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้มีความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนความหลากหลายของสินค้าเกษตร

๓) การส่งเสริม สนับสนุนจังหวัดในด้านการเดินทางท่องเที่ยวที่มีแรงจูงใจหรือจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมสุขภาพบนพื้นฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัด เช่น สมุนไพรเพื่อสุขภาพ เกษตรอินทรีย์ เมืองธรรมะ กิจกรรมกีฬา เรื่องราวและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการท่องเที่ยว รวมถึงสถานที่พักผ่อนหย่อนใจทางธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยความเป็นเมืองสุขภาพของจังหวัดอำนาจเจริญ

๔) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างสาธารณูปโภค การคมนาคมและโลจิสติกส์ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้า เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวและการพัฒนาบริการของรัฐเพื่อหนุนเสริมการค้า การบริการ และการลงทุน รวมทั้งการพัฒนาการค้าชายแดน การเสริมสร้างศักยภาพทางการค้าของผู้ประกอบการ เพื่อสนับสนุนการสร้างพื้นที่ค้าชาย เป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดให้ผู้บริโภค

ค่านิยมเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ

ในห้วงแผนพัฒนาจังหวัด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ “เมืองธรรมเกษตร การเกษตรสร้างมูลค่า ท่องเที่ยวเสริมสร้างสุขภาพ เชื่อมโยงเส้นทางการค้า” โดยได้กำหนดนิยามความหมายของแต่ละเป้าหมาย ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนา	นิยามความหมาย
เมืองธรรมเกษตร	<p>คือ การทำการเกษตรที่ยึดหลักของคุณธรรม เห็นคุณค่าของชีวิต เคารพในความเป็นมนุษย์ มีจิตสำนึกในการห่วงหาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาตนเองโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มีจิตใจที่ดีงาม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีจิตใจสาธารณะ จากการเกษตรที่เกื้อกูลธรรมชาติ ตามองค์ประกอบ ดังนี้</p> <p>๑. การยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมในการประกอบกิจกรรมการเกษตร การจัดการการเกษตรด้วย ปัญญา การเอื้ออาทร การเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี เป็นการเกษตรที่เคารพ และเห็นคุณค่าของชีวิตและความเป็นมนุษย์</p> <p>๒. การอนุรักษ์ เคารพ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มีการจัดการดิน น้ำ อย่างมีประสิทธิภาพ มีการทำเกษตรที่เข้าใจธรรมชาติ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง</p>

เป้าหมายการพัฒนา	นิยามความหมาย
	<p>๓. การจัดการการเกษตรแบบสมดุล สามารถพึ่งตนเองได้ใน ปัจจัยพื้นฐานของชีวิต (อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค) และ มีความเป็นเลิศด้านนวัตกรรม เพื่อความมั่นคงทางอาหาร</p> <p>๔. ทำการเกษตรด้วยศาสตร์พระราชามาหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรยึดหลักการพึ่งตนเอง และมีหลักกรรมในการ ดำเนินชีวิต</p> <p>๕. การเสริมสร้างการมีวิถีชีวิตใหม่ในครอบครัว ชุมชน ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมี ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี บนฐานของความรู้ คุณธรรม นำไปสู่เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ที่มีความสมดุลพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง</p> <p>๖. การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต การพัฒนาคนที่มีคุณภาพ ที่สามารถ จัดการตนเอง และปรับตัวได้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง แต่ยังคงความเป็นชุมชน แห่งความสุขที่ดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม ประเพณีพื้นถิ่น และการดำเนินชีวิตด้วย หลักกรรมทางศาสนา</p> <p>๗. การเสริมสร้างความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงในระดับ ชุมชน อำเภอ จังหวัดที่เข้มแข็งเป็นจังหวัดที่น่าอยู่และมีสันติสุข</p>
<p>การเกษตรสร้างมูลค่า</p>	<p>คือ การผลิตสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูง และขับเคลื่อนการผลิตด้วยภูมิปัญญา เทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้ ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนความ หลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย</p> <p>๑. เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น คือการส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มี มูลค่าเพิ่มเป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ให้รองรับความต้องการของตลาดยุคใหม่ ได้รับการรับรองมาตรฐาน รวมถึงส่งเสริมการขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์ ตลอดจนส่งเสริมแบรนด์และสร้างเรื่องราวของสินค้าให้เป็นที่รู้จัก และยอมรับ</p> <p>๒. เกษตรปลอดภัย คือการสร้างความตระหนักรู้แก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคให้ความสำคัญกับระบบการจัดการการผลิตที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเกษตรอินทรีย์ ทั้งด้านการผลิต ระบบการตรวจ รับรองคุณภาพและมาตรฐาน ระบบตรวจสอบย้อนกลับ และสนับสนุนกลไก ทางการตลาด</p> <p>๓. เกษตรชีวภาพ คือการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความ หลากหลายทางชีวภาพ ในการสร้างมูลค่าเพิ่ม ด้วยการส่งเสริมการทำ เกษตรกรรมแบบยั่งยืน การส่งเสริมการปลูกสมุนไพรและพัฒนาต่อยอดสู่ อุตสาหกรรม</p> <p>๔. เกษตรแปรรูป คือการปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย รวมถึงนวัตกรรมจากภูมิปัญญามาพัฒนาต่อยอดสินค้าเกษตรขั้นต้นให้เป็น ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูงขึ้น การส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มี คุณค่าเฉพาะด้วยอุตสาหกรรมเกษตร</p> <p>๕. เกษตรอัจฉริยะ คือการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ ใช้ในการพัฒนาการผลิตให้เป็นฟาร์มอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรใน เชิงคุณภาพและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด</p>

เป้าหมายการพัฒนา	นิยามความหมาย
<p>ท่องเที่ยวเสริมสร้างสุขภาพ</p>	<p>คือ การเดินทางท่องเที่ยวที่มีแรงจูงใจหรือจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมสุขภาพบนพื้นฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัด เช่น สมุนไพรเพื่อสุขภาพ เกษตรอินทรีย์ เมืองธรรมะ กิจกรรมกีฬา เรื่องราวและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการท่องเที่ยว รวมถึงสถานที่พักผ่อนหย่อนใจทางธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยความเป็นเมืองสุขภาพของจังหวัดอำนาจเจริญ ประกอบด้วยสิ่งที่ร่างกายต้องการ ๕ สิ่ง หรือ ๕ อ. ได้แก่ (๑) อากาศ คือ การมีสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ อากาศที่บริสุทธิ์และสงบ เหมาะแก่การ Refresh ทั้งกายใจ และ เต็มพลังให้กับชีวิต (๒) อาหาร คือ การมีอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพหลากหลาย เช่น สมุนไพรพื้นบ้าน, สมุนไพรศูนย์แพทย์แผนไทย พนา, กระจายขาวและฟ้าทะลายโจรต้านโควิด, กล้วยาเพื่อสุขภาพ, อาหารอินทรีย์ที่ปลอดภัยปราศจากสารพิษและช่วยสร้างให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันต่อสู้กับเชื้อโรคมมากขึ้น (๓) ออกกำลังกาย คือ การมีสภาพแวดล้อมและเส้นทางที่เหมาะสมในการออกกำลังกาย เช่น วิ่งปั่นจักรยาน หรือ Light Exercise เช่น โยคะ, ไทเก๊ก, เต้าเต๋อ (๔) อารมณ์ คือ การปลีกตัวจากสังคมที่วุ่นวาย สับสนมาสู่ความสงบ จะก่อเกิดอารมณ์ที่ดี สงบ มั่นคง มีสติ สมาธิและปัญญา ส่งผลในการเสริมสร้างพลังให้แก่สุขภาพทั้งกายและใจ และ (๕) อำนาจ คือการสร้างหรือเติมพลังให้กับชีวิตจากทั้ง ๔ อ. และยังมีหมายถึงจังหวัดอำนาจเจริญ ที่ร่างกายและผู้คนต้องการจะมาเพื่อ “Refresh และเติมพลังให้ชีวิต” โดยการท่องเที่ยวเสริมสร้างสุขภาพ มีองค์ประกอบ ๕ ด้านที่สำคัญ</p> <p>๑. การท่องเที่ยวชายโขง คือ การท่องเที่ยวบนวิถีชีวิต วิถีชุมชน ประเพณี และวัฒนธรรมของชาวบ้านริมฝั่งแม่น้ำโขง เพื่อเชื่อมโยงสินค้า OTOP ที่สะท้อนอัตลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน เข้ากับแหล่งท่องเที่ยวและบริการ โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน ลดความเหลื่อมล้ำของสังคม มุ่งเน้นการสร้างโอกาส อาชีพ และรายได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนริมฝั่งแม่น้ำโขง</p> <p>๒. การท่องเที่ยวเชิงกีฬา คือ การท่องเที่ยวที่มีแรงจูงใจหรือจุดมุ่งหมายเพื่อการออกกำลังกายหรือเพื่อส่งเสริมสุขภาพให้แข็งแรง ทั้งที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง ตลอดจนการเดินทางเพื่อชมการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ จนถึงมหกรรมกีฬาที่นักท่องเที่ยวสนใจ รวมทั้งการเดินทางเพื่อเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา</p> <p>๓. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และธรรมะ คือ การเดินทางท่องเที่ยว เพื่อชมงานประเพณีต่างๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ จัดขึ้น ได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสุนทรียะศิลป์เพื่อศึกษาความเชื่อ การยอมรับนับถือ การเคารพ พิธีกรรมต่างๆ และได้รับความรู้ มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม มีประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบ และมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว</p>

เป้าหมายการพัฒนา	นิยามความหมาย
	<p>๔. การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ คือ การเดินทางท่องเที่ยวที่นอกจากจะมีเป้าหมายเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจแล้ว นักท่องเที่ยวยังต้องการเดินทางเข้ามาใช้บริการทางการแพทย์ ทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ หรือการบำบัดรักษาฟื้นฟูสุขภาพควบคู่กันไป เช่น การรับคำปรึกษาด้านสุขภาพ การใช้บริการสปาและการซื้อผลิตภัณฑ์สปา การนวด การประคบสมุนไพร การฝึกสมาธิเพื่อเรียนรู้การนำวิถีทางทางธรรมชาติมาบำบัดรักษาหรือสร้างเสริมสุขภาพ เป็นต้น</p> <p>๕. การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ คือ การท่องเที่ยวโดยมีทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน ซึ่งทรัพยากร ธรรมชาติเหล่านี้ อาจจะเป็นความงดงามตามสภาพธรรมชาติ ความ แปลกตาของสภาพธรรมชาติ สัตว์หายากที่สำคัญทางธรณีวิทยาและภูมิศาสตร์อันเป็นเอกลักษณ์หรือเป็นสัญลักษณ์ ของท้องถิ่น นั้นๆ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ (Special Environmental Features) หรือสภาพแวดล้อมที่มีคุณค่าทางวิชาการก็ได้</p> <p>๖. การท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชน คือ การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของในการจัดการ ดูแล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน</p>
เชื่อมโยงเส้นทางการค้า	คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างสาธารณูปโภค การคมนาคมและโลจิสติกส์ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้า เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวและการพัฒนาบริการของรัฐเพื่อหนุนเสริมการค้า การบริการ และการลงทุน รวมทั้งการพัฒนาการค้าชายแดน การเสริมสร้างศักยภาพทางการค้าของผู้ประกอบการ เพื่อสนับสนุนการสร้างพื้นที่ค้าชาย เป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดให้ผู้บริโภค

๓. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

๑. ดัชนีวัดความสุขมวลรวมของประชาชนจังหวัดอำนาจเจริญ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗.๕ ภายในปี ๒๕๗๐ (ข้อมูลฐาน ปี ๒๕๕๖ ผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๔๖.๗)
๒. คริวเรือนที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ เป้าหมาย ๕ ปี (ข้อมูลฐาน ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๒๕,๒๓๓ บาท)
๓. พื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้รับมาตรฐาน จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ ภายในปี ๒๕๗๐ (ข้อมูลฐาน ปี ๒๕๖๓ ผลการดำเนินงาน พื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๑๓๑,๐๕๒ ไร่)
๔. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู ไม่น้อยกว่า ๔,๗๐๐ ไร่/ปี (ข้อมูลฐาน ปี ๒๕๖๓ ผลการดำเนินงาน พื้นที่ปลูกป่า จำนวน ๑,๐๑๔ ไร่)
๕. เศรษฐกิจจังหวัดอำนาจเจริญขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ ต่อปี (ข้อมูลฐาน ปี ๒๕๖๒ ผลการดำเนินงาน อัตราการขยายตัว ๕.๔)

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

แผนพัฒนาจังหวัดในท้วงระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๑. การส่งเสริมและยกระดับการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าเกษตรปลอดภัย อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๒. การพัฒนาคน หมู่บ้าน ชุมชน ให้มีคุณภาพ มั่นคง เข้มแข็ง และทันสมัย ตามหลักปรัชญา ของ เศรษฐกิจพอเพียง

๓. การส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการ และสินค้าชุมชน ให้สามารถแข่งขันได้

๔. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ป่า ดิน น้ำ และพลังงาน เพื่อการอนุรักษ์และ ใช้ประโยชน์ที่สมดุล ยั่งยืน

โดยในแต่ละประเด็นการพัฒนาจะมีแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทาง การ พัฒนา และแผนงานโครงการเพื่อขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การส่งเสริมและยกระดับการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าเกษตรปลอดภัย อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๑.๑ วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อพัฒนาจังหวัดให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์สินค้าเกษตรปลอดภัย และ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร

(๒) เพื่อสร้างมูลค่าสินค้าทางการเกษตรในจังหวัด ให้มีผลิตภาพสูงขึ้น และสามารถแข่งขันได้

(๓) เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง

๑.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด/ เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูล คำฐาน	ค่าเป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. พื้นที่ผลิตสินค้า เกษตรอินทรีย์และ สินค้าเกษตร ปลอดภัยที่ได้รับ มาตรฐาน จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ ภายในปี ๒๕๗๐	พื้นที่ผลิตสินค้า เกษตรอินทรีย์ ๑๓๑,๐๕๒ ไร่ (ผลการ ดำเนินงาน ในปี ๒๕๖๓)	๘๐,๐๐๐ ไร่	๘๐,๐๐๐ ไร่	๘๐,๐๐๐ ไร่	๘๐,๐๐๐ ไร่	๘๐,๐๐๐ ไร่
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้น ของมูลค่าการ จำหน่ายผลผลิต ผลิตภัณฑ์สินค้า เกษตร และ สมุนไพร เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ เป้าหมาย ๕ ปี	มูลค่าการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ สินค้าเกษตร ๔๙๗,๕๙๐,๐๐๐ บาท มูลค่าการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ๘,๐๘๗,๔๔๓.๓๓ บาท (ผลการ ดำเนินงาน ในปี ๒๕๖๓)	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒

ตัวชี้วัด/ เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูล คำฐาน	ค่าเป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๓. คริวเรือน ที่ประกอบอาชีพ ด้านการเกษตร มีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ เป้าหมาย ๕ ปี	รายได้สุทธิ คริวเรือน ๒๒๕,๒๓๓ บาท (ผลการ ดำเนินงาน ในปี ๒๕๖๓)	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒

๑.๓ แนวทางการพัฒนา

- (๑) ส่งเสริมและยกระดับการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์
- (๒) ส่งเสริมและยกระดับการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ GAP
- (๓) ส่งเสริมการผลิตพืชสมุนไพร และพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน
- (๔) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรหลากหลาย
- (๕) ส่งเสริมและยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร
- (๖) ส่งเสริมและยกระดับการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์สมุนไพร
- (๗) พัฒนาศักยภาพของเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาคน หมู่บ้าน ชุมชน ให้มีคุณภาพ มั่นคง เข้มแข็ง และทันสมัย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑ วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อพัฒนาระบบการบริหาร การบริการ การจัดการภาครัฐ ที่มีธรรมาภิบาล มีคุณภาพ มีความทันสมัยมากขึ้น และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- (๒) เพื่อเสริมสร้างความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงภายในจังหวัด ให้ประชาชนมีสันติสุข สร้างสรรค์สังคมที่น่าอยู่
- (๓) เพื่อพัฒนาคนทุกกลุ่มวัยให้เป็นคนดี มีความรู้ คู่คุณธรรม มีศักยภาพในการดำรงชีวิต และสามารถพึ่งพาตนเองได้
- (๔) เพื่อพัฒนากลุ่มองค์กร ชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้

๒.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด/ เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูล ค่าฐาน	ค่าเป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. ระดับ ความสำเร็จในการ ป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติด ค่าเป้าหมาย : ระดับ ๕	ระดับ ๕ (ผลการ ดำเนินงาน ในปี ๒๕๖๓)	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕
๒. ร้อยละของการมี ส่วนร่วมขององค์กร ภาคประชาชน ร้อยละ ๑๐๐ ต่อปี	ร้อยละ ๑๐๐ (ค่าเฉลี่ย ปี ๒๕๖๓)	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
๓. จำนวนกิจกรรม ความร่วมมือด้าน เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงที่ ร่วมดำเนินการกับ ประเทศเพื่อนบ้าน ค่าเป้าหมาย : ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ครั้ง/ปี	ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ครั้ง (ผลการ ดำเนินงาน ในปี ๒๕๖๓)	ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ครั้ง	ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ครั้ง	ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ครั้ง	ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ครั้ง	ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ครั้ง
๔. จำนวนกิจกรรม และ/หรือจำนวน ประชาชนที่เข้าร่วม กิจกรรมในการเชิด ชูเฉลิมพระเกียรติ สถาบันหลักของ ชาติ ค่าเป้าหมาย : ไม่น้อยกว่า ๒๕๐ ครั้งและ/หรือ ๑๗๕,๐๐๐ คน	๕๐ ครั้ง หรือ ๓๕,๐๐๐ คน (ผลการ ดำเนินงาน ในปี ๒๕๖๓)	๕๐ ครั้ง หรือ ๓๕,๐๐๐ คน	๕๐ ครั้ง หรือ ๓๕,๐๐๐ คน	๕๐ ครั้ง หรือ ๓๕,๐๐๐ คน	๕๐ ครั้ง หรือ ๓๕,๐๐๐ คน	๕๐ ครั้ง หรือ ๓๕,๐๐๐ คน

ตัวชี้วัด/ เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูล ค่าฐาน	ค่าเป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๕. กลุ่มเปราะบาง ที่ได้รับการ เสริมสร้างภูมิคุ้มกัน และพัฒนาคุณภาพ ชีวิตให้มีความ เข้มแข็ง ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๙๕ ภายในปี ๒๕๗๐	ร้อยละ ๗๐ (ค่าเฉลี่ย ปี ๒๕๖๔)	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕
๖. ผู้เรียนและ บุคลากรทางการ ศึกษาในจังหวัด อำนาจเจริญ ได้รับ การพัฒนาความรู้ ทักษะที่เกี่ยวข้อง/ จำเป็นในเรื่องต่างๆ เพื่อเป็นการสร้าง โอกาสทาง การศึกษาและการ เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐ (ค่าเฉลี่ย ปี ๒๕๖๓)	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
๗. จำนวนคดีความ ด้านความปลอดภัย ในชีวิตและ ทรัพย์สิน ลดลง ร้อยละ ๕ ต่อปี	ร้อยละ ๕ (ค่าเฉลี่ย ปี ๒๕๖๓)	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕
๘. ดัชนีวัดความสุข มวลรวมของ ประชาชนจังหวัด อำนาจเจริญ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๕ ภายใน ปี ๒๕๗๐	ร้อยละ ๔๖.๗ (ค่าเฉลี่ย ปี ๒๕๕๖)	เพิ่มขึ้นไม่ น้อยกว่า ร้อยละ ๕๕	เพิ่มขึ้นไม่ น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐	เพิ่มขึ้นไม่ น้อยกว่า ร้อยละ ๖๕	เพิ่มขึ้นไม่ น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐	เพิ่มขึ้นไม่ น้อยกว่า ร้อยละ ๗๕

ตัวชี้วัด/ เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูล ค่าฐาน	ค่าเป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๙. จำนวนเครือข่าย เด็กและเยาวชน ที่มีส่วนร่วมในการ พัฒนา ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐ (ค่าเฉลี่ย ปี ๒๕๖๓)	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐
๑๐. จำนวนองค์กร ชุมชนที่ขึ้นทะเบียน เป็นองค์กร สาธารณะ ประโยชน์ ได้รับการพัฒนา ศักยภาพและ การเสริมสร้าง ความเข้มแข็ง ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๘๐ (ค่าเฉลี่ย ปี ๒๕๖๓)	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐

๒.๓ แนวทางการพัฒนา

(๑) ส่งเสริมขีดความสามารถทางความรู้ และปัญญาแก่ประชาชนด้วยสมรรถนะสากลรองรับการเปลี่ยนแปลง

(๒) สร้างสรรค์สังคมคุณธรรม และบ้านเมืองที่น่าอยู่ด้วยจิตอาสา หลักธรรมทางศาสนาภูมิปัญญา และศาสตร์พระราชา

(๓) ปรับระบบบริการของส่วนราชการมีความทันสมัย ธรรมภิบาล เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน

(๔) ระดมพลังภาคีทุกภาคส่วนร่วมดูแล และเสริมศักยภาพประชาชนกลุ่มเปราะบางให้สามารถจัดการตนเองให้หลุดพ้นจากความยากจน และปัญหาหนี้สิน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๕) ส่งเสริมประชาชนให้พึ่งตนเองทางสุขภาพ ลดปัญหาการเจ็บป่วยด้วยโรคที่เป็นปัญหาและทำให้ประชาชนมีสุขภาพดี

(๖) เสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน สร้างงาน อาชีพและรายได้ให้แก่ชุมชนจากฐานการเกษตร ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และธรรมชาติ

(๗) การพัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชนให้มีความเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๘) เสริมสร้างสังคมสันติสุข และเป็นระเบียบเรียบร้อย ยุติปัญหาสังคม อาชญากรรม ยาเสพติดลดลง ทุกหมู่บ้าน ด้วยการปฏิบัติการเชิงรุกและการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง

(๙) ส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการ และสินค้าชุมชนให้สามารถแข่งขันได้

๓.๑ วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ของจังหวัด ให้เติบโตอย่างต่อเนื่องจากฐานการเกษตร การค้าชายแดน การบริการ มีความเชื่อมโยงกับนานาชาติ

(๒) เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการค้าแก่ประชาชน ชุมชน ผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชนให้สามารถแข่งขันได้